

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle tiettyjä pinta-ala- ja eläinperusteisia tukia koskeviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle tiettyjä pinta-ala- ja eläinperusteisia tukia koskeviksi laeiksi (HE 165/2022 vp): Asia on saapunut maa- ja metsätalousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Toimenpideoite

Esityksen yhteydessä valiokunta on käsitellyt seuraavan toimenpideoitteen:

- Toimenpideoite TPA 18/2019 vp Ville Tavio ps. Toimenpideoite pienviljelijöille vuodelta 2020 maksettavaa tukea koskevan asetuksen antamisesta

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Katri Aho, maa- ja metsätalousministeriö
- neuvotteleva virkamies Martti Patjas, maa- ja metsätalousministeriö
- neuvotteleva virkamies Suvi Ruuska, maa- ja metsätalousministeriö
- neuvotteleva virkamies Riikka Knaapi, maa- ja metsätalousministeriö
- lainsäädäntöneuvos Jyri Inha, valtiovarainministeriö
- ryhmäpäällikkö Olli Niskanen, Luonnonvarakeskus
- johtava asiantuntija Susanna Jansson, Ruokavirasto
- johtava asiantuntija Kirsi Kankaanpää, Ruokavirasto
- johtava asiantuntija Kirsti Tuumi, Ruokavirasto
- maaseutupäällikkö Petri Puustinen, Vakka-Suomen maaseutupalvelut
- yksikön päällikkö Kari Kivikko, Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- toiminnanjohtaja Susann Rännäri, Luomuliitto ry
- lakimies Kimmo Tammi, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- toimitusjohtaja Harri Mäki vuokko, ProAgria Keskusten Liitto ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- oikeusministeriö
- ympäristöministeriö
- Ruokavirasto
- Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

- Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- maaseutusihteeri Erkki Leppänen, Pihtiputaan kaupunki
- SEY Suomen eläinsuojelu
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- Suomen vesipuhveliyhdistys ry
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC ry
- Sotkamon kunnan maaseutupalvelut

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Verohallinto, Harmaan talouden selvitysyksikkö
- Baltic Sea Action Group

HALLITUKSEN ESITYS JA TOIMENPIDEALOITE

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi kolme uutta lakia eli laki Euroopan unionin suorista viljelijäituista, laki eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista ja laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta. Kaikki ehdotetut lait liittyvät Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistukseen ja Euroopan unionin rahoituskautta 2023—2027 koskevaan uuteen Euroopan unionin lainsäädäntöön. Laeilla annettaisiin Euroopan unionin lainsäädäntöä täydentävät säännökset siltä osin kuin Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpano edellyttää kansallista sääntelyä.

Esityksessä ehdotetaan annettavaksi uusi laki Euroopan unionin suorista viljelijäituista, johon otettaisiin säännökset Euroopan unionin kokonaan maataloustukirahastosta rahoittamista tukijärjestelmistä ja jotka sisältyvät Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmaan vuosille 2023–2027. Lakiin otettaisiin säännökset sen soveltamisalaan kuuluvien tukien ja palkkioiden myöntämisen ja maksamisen edellytyksistä. Lain nojalla voitaisiin aktiiviviljelijälle myöntää perustulotukea, uudelleenjakotulotukea, nuorten viljelijöiden tulotukea, ekojärjestelmätukea sekä tuotantosidonnaisia tulotukia (emolehmä- ja lypsylehmäpalkkio, sonnipalkkio, ulkosaariston nautapalkkio, teurashiehopalkkio, uuhipalkkio, kuttupalkkio, teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkio, tarkkelysperunapalkkio ja erikoiskasvipalkkio). Mainituista tukimuodoista perustulotuki vastaisi nykyistä perustukea kuitenkin siten, että tukioikeuksista luovuttaisiin. Uutena tukimuotona ehdotetaan otettavaksi käyttöön jäsenvaltioille pakollinen, mutta viljelijälle vapaaehtoinen ekojärjestelmätuki. Ekojärjestelmätuki on Euroopan unionin kokonaan rahoittamiin tukiin kuuluva tukijärjestelmä, jolla edistetään ympäristön, ilmaston ja eläinten hyvinvoinnin parantamista. Uutena tukimuotona ehdotetaan lisäksi otettavaksi käyttöön jäsenvaltioille pakollinen uudelleenjakotulotuki, jota voitaisiin maksaa enintään 50 hehtaarille tuenhakijaa kohden. Samassa yhteydessä kumottaisiin voimassa oleva Euroopan unionin suorista tuista annettu laki. Mainitun lain nojalla annetut valtioneuvoston ja maa- ja metsätalousministeriön asetukset sekä Ruokaviraston määräykset jäisivät kuitenkin edelleen voimaan.

Esityksessä ehdotetaan annettavaksi myös uusi laki eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista, johon otettaisiin säännökset tietyistä Euroopan unionin maaseuturahastosta osarahoittamista korvauksista, jotka sisältyvät Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmaan vuo-

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

sille 2023–2027. Lakiin otettaisiin säännökset sen soveltamisalaan kuuluvien korvausten myöntämisen ja maksamisen edellytyksistä sekä tiettyihin korvauksiin liittyviin sitoumuksiin ja sopimuksiin koskevat säännökset. Lain nojalla voitaisiin myöntää ympäristökorvausta, luonnonhaittakorvausta, luonnonmukaisen tuotannon korvausta, eläinten hyvinvointikorvausta, ei-tuotannollisten investointien korvausta ja korvausta maatalojen neuvontapalveluihin. Edellä mainituista korvauksista säädetään tällä hetkellä voimassa olevassa eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetussa laissa, joka kumottaisiin samassa yhteydessä. Mainitun lain nojalla annetut valtioneuvoston ja maa- ja metsätalousministeriön asetukset sekä Ruokaviraston määräykset jäisivät kuitenkin edelleen voimaan.

Esityksessä ehdotetaan annettavaksi uusi laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta, jota sovellettaisiin ehdotettujen Euroopan unioniin suorista viljelijäetuista annettavan lain ja eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annettavan lain sekä voimassa olevan maa- ja puutarhatalouden kansallista tuista annetun lain nojalla myönnettävien tukien ja korvausten toimeenpanoon. Laissa säädettäisiin keskitetysti eri viranomaisten tehtävistä ja toimivallasta, tuen hakumenettelystä, tukihakemuksen käsittelystä viranomaisessa ja päätöksenteosta, valvonnasta sekä tuen palauttamisesta ja takaisinperinnästä. Lisäksi laissa säädettäisiin muun muassa päätöksen maksullisuudesta, viranomaisen oikeudesta tietojensaantiin sekä muutoksenhausta. Tarkoituksena ei ole kuitenkaan muuttaa esimerkiksi nykyistä viranomaisten välistä toimivaltaa. Nykyisiin menettelyihin verrattuna uutena seikkana säädettäisiin muun muassa tuen hakemisesta sähköisesti ja pinta-alamonitoroinnin ottamisesta käyttöön tukijärjestelmien täytäntöönpanossa. Koska jatkossa Euroopan unionin lainsäädäntöön ei enää sisälly yhtä yksityiskohtaisia säännöksiä esimerkiksi valvontaseuraamuksista kuin nykyisin, lakiin otettaisiin tarvittavat perussäännökset näiltä osin. Samassa yhteydessä kumottaisiin maatalouden tukien toimeenpanosta annettu laki kuitenkin siten, että lain nojalla annetut valtioneuvoston ja maa- ja metsätalousministeriön asetukset sekä Ruokaviraston määräykset jäisivät edelleen voimaan.

Maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien lakiin tehtäisiin tarvittavat muutokset ehdotettujen uusien Euroopan unionin suorista viljelijäetuista annettavan lain ja tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annettavan lain säännöksistä johtuen.

Esitys liittyy esitykseen valtion vuoden 2023 talousarvioksi ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023.

Toimenpidealoite

TPA 18/2019 vp. Toimenpidealoitteessa ehdotetaan, että hallitus ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin pienviljelijöille vuodelta 2020 maksettavaa tukea koskevan asetuksen antamiseksi.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Esitykseen sisältyvät lakiehdotukset Euroopan unionin suorista viljelijäetuista ja eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettaviksi maa- ja puutarhata-

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

louden kansallisista tuista ja tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annettuja lakeja. Lakiehdotukset liittyvät Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistukseen ja Euroopan unionin rahoituskautta 2023—2027 koskevaan uuteen Euroopan unionin lainsäädäntöön. Niillä toteutettaisiin pääasiassa Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman vuosille 2023—2027, jäljempänä strategiasuunnitelma, ja strategiasuunnitelman hyväksymisestä tehdyn komission päätöksen (C(2022) 6022 final) toimeenpano. Lakiehdotukset täydentävät Euroopan unionin lainsäädäntöä siltä osin kuin Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpano edellyttää kansallista sääntelyä. Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää esitykseen sisältyviä lakiehdotuksia erittäin kannatettavina ja puoltaa niiden hyväksymistä vähäisin muutoksin. Samalla valiokunta haluaa tuoda esiin seikkoja, jotka tulee ottaa huomioon lainsäädännön toimeenpanossa ja sen nojalla annettavia asetuksia valmisteltaessa.

Valiokunta on useissa viimeaikaisissa lausunnoissaan korostanut elintarvikehuollon merkitystä aseellisen konfliktin tilanteessa, ilmastonmuutoksen myötä yleistyvissä sään ääriolosuhteissa ja häiriötilanteissa, joissa elintarvikkeiden tuonti vaikeutuu tai estyy (MmVL 15/2022 vp — E 41/2022 vp) ja (MmVL 11/2022 vp — VNS 1/2022 vp). Maatalouden harjoittaminen riittävässä määrin ja mahdollisimman laajalla maantieteellisellä alueella on omiaan parantamaan elintarvikehuoltoa sekä pitämään yllä infrastruktuuria, jota maaseutualueiden elinvoima tarvitsee. Maatalousmaan osuus Suomen pinta-alasta on alle kymmenen prosenttia, mutta sen olemassaololla on ratkaiseva merkitys maaseutualueille koko Suomessa, maaseudun maisemalle, luonnon monimuotoisuudelle ja elinkeinotoiminnalle. Valiokunta on todennut, että kotimaisen ruoantuotannon jatkuminen ja elintarvikehuoltovarmuus on turvattava kaikissa olosuhteissa. Euroopan unionin ja kansallisten ilmastotavoitteiden toteuttamisessa tulee varmistaa maatalouden kyky tuottaa ruokaa myös tulevaisuudessa ja suunnata toimet siten, että ne edistävät maatalousmaan tuottokykyä ja yritysten toiminnan kannattavuutta (MmVL 14/2022 vp — VNS 2/2022 vp). Maataloustukien tulee kannustaa aktiivisen ruoantuotannon ohella ilmastotoimiin. Euroopan unionin suorilla tuilla, maaseudun kehittämisen korvauksilla sekä maa- ja puutarhatalouden kansallisilla tuilla ylläpidetään maa- ja kotieläintaloutta, puutarhataloutta ja muuta maataloutta, kuten porotaloutta, sekä peltojen säilymistä viljelykäytössä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan esitykseen sisältyvillä, EU:n rahoittamia tukia koskevilla muutoksilla yksinään ei ole merkittävää vaikutusta maatalojen tulokehitykseen, mikäli kansalliset tuet säilyvät ennallaan. Maatalojen tulokehitys riippuu tukijärjestelmiä enemmän maataloustuotteiden ja tuotantopanosten hintakehityksestä. Tukijärjestelmillä kuitenkin vaikutetaan merkittävästi maatalouden toimintaympäristöön ja siten sen toimintaedellytyksiin.

EU:n maatalouspolitiikan uudistuksen valmistelun yhteydessä on korostettu aiempaa vahvempaa ympäristö- ja ilmastopainotusta. Luonnonvarakeskus on toteuttanut strategiasuunnitelman vaikutusarvioinnin. Sen mukaan strategiasuunnitelman toteuttamisen arvioidaan vähentävän jonkin verran maatalouden vesistökuormituksen päästöjä sekä typpikuormituksen että liukoisen fosforin ja partikkelifosforikuormituksen osalta. Myös peltojen eroosion arvioidaan vähenevän. Luonnon monimuotoisuuden arvioidaan lisääntyvän, mutta vaikutus vaihtelee eliöryhmien ja vaikutusluokkien välillä. On kuitenkin todettu, että laiduntavien eläinten määrällä on suotuisa vaikutus peltojen ja niittyjen monimuotoisuuden säilymiseen. Ilmastonmuutoksen hillitseminen on myös maatalouden jatkuvuuden edellytys. Maatalouden kasvihuonekaasupäästöjenkin arvioidaan hieman vähentyvän uusien ja nykyisestä kiristyvien toimenpiteiden ja suurempien tavoitepinta-alojen ansiosta. Vähennys on noin 5,5 prosenttia maatalouden kasvihuonekaasupäästöjen

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

perusurasta. Tukitoimenpiteiden ilmasto- ja ympäristövaikutukset syntyvät useista eri tekijöistä. Perustulotukea saadakseen viljelijän tulee täyttää nykyistä tiukemmat ympäristövaatimukset. Ehdollisuusvaatimukset tukien saamiseksi mahdollistavat jossain määrin korkeampien ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamisen. Lisäksi osa nykyisin maksetusta suorasta tuesta siirtyy osaksi vapaaehtoista ekojärjestelmää. Tämä johtaa siihen, että nykyisen tukitason säilyttäminen vaatii tuottajan osallistumista ekojärjestelmään ja siihen kuuluvien toimenpiteiden toteuttamista. Nykyisen tukitason saavuttaminen vaatii näin ollen nykyistä enemmän toimia tilatasolla. Ekojärjestelmän toimet on kuitenkin suunniteltu niin, että ne ovat mahdollisimman laajan viljelijäjoukon valittavissa. Valiokunta korostaa aktiivisen ruoantuotannon ensisijaisuutta suhteessa kaikkiin muihin tukikohteisiin.

Strategiasuunnitelman toimeenpano

Ensinnäkin valiokunta kiinnittää huomiota siihen, ettei ensi vuoden alusta alkavan ohjelmakauden toteutuksen käynnistyminen saa viivästyä. Tätä tarkoitusta silmällä pitäen valiokunta on pyrkinyt käsittelemään esityksen kiireellisenä. Samalla se edellyttää, että hallinto tekee kaikkensa, jotta tuet ja korvaukset saadaan haettaviksi ja niitä päästään maksamaan mahdollisimman pian. EU:n rahoittamien pinta-ala- ja eläinperusteisten tukien sekä korvausten osalta tilanne vaikuttaa vakavalta. Ruokaviraston julkaisemien tietojen mukaan tuet on tarkoitus maksaa aikaisintaan joulukuussa 2023 ja osa alkuvuonna 2024. Tämä on täysin kestämaton tilanne monille tiloille, joilla tuotantopanosten ja lainojen lyhennysaikataulu on sovitettu vastaamaan tukien maksuaikataulua. On olemassa vaara, että uusi maksuaikataulu on lopulta tekijä, joka aiheuttaa tilan hakeutumisen konkurssiin tai toiminnan lopettamiseen ilman velkojen täytäntöönpanoa.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tukien maksuaikataulujen viivästyminen johtuu tulevan rahoituskauden EU:n lainsäädännön vaatimuksista, kuten erilaisista tukimaksun edellyttämistä valvontatoimista, jotka joudutaan sovittamaan yhteen Suomen lyhyen kasvukauden kanssa. Maksujen viivästyminen ei kuitenkaan koske kansallisia tukia, joiden maksamiseen sovelletaan kansallista lainsäädäntöä. Osaa kansallisten tukien maksuista aikaistetaan EU:n varoista rahoitettujen tukien maksuaikataulujen vuoksi. Tuen toimeenpanoaikataulua koskevassa päätöksenteossa pyritään turvaamaan hakijoiden etu, mukaan lukien mahdollisuus jättää hakemus määräpäivän jälkeen, neuvontapalveluiden tarve hakuajan päättyessä, hakemusten korjaamisen ja osittaisen peruuttamisen mahdollisuudet, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen sekä hakemusten laadun varmennus. Ainoa kansallinen joustonvara liittyy mahdollisuuteen jättää hakemus myöhässä. Aikaisemmin hakemus voitiin jättää enintään 25 päivää myöhässä. Jatkossa ehdotetaan seitsemän päivän viivästysmahdollisuutta. Mikäli viivästyspäiviä sallitaan, komissiolle voidaan toimittaa tiedot laadunarviointien edellyttämistä otannoista vasta sallitun viivästysajan päätyttyä. Komissio valitsee tietojen perusteella otantaan valittavat laadunarviointikohteet ja toimittaa ne jäsenvaltiolle.

Pinta-alaperusteisten tukien osalta ongelmat liittyvät valiokunnan saaman selvityksen mukaan erityisesti tulevan ohjelmakauden hallinto- ja valvontajärjestelmään sekä tukiehtojen toteutumiseen Suomen olosuhteissa. Esimerkiksi biodiversiteetin toteuttamista koskevien tukiehtojen noudattamisen varmistaminen pinta-alamonitoroinnin avulla voi tapahtua vasta myöhään kasvukauden lopussa. Valiokunta pitää tärkeänä, että tukihallinnossa selvitetään vielä erikseen, edellyttävätkö tukiehtojen noudattamisen valvonta todella maksun viivästyttämistä. Tulee myös selvittää,

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

voidaanko viivästystä lyhentää lyhentämällä tukihakemusten korjaamiseen varattua aikaa tai pinta-alamonitoroinnin kestoa. Järjestelmän muutosten vaikutukset eivät ole pelkästään negatiivisia, vaikka tukien maksua joudutaan siirtämään. Pinta-alamonitoroinnin myötä on mahdollista vähentää hyvin yksityiskohtaista paikan päällä tehtävää valvontaa merkittävästi. Viiden prosentin valvontamäärä vähenee 1—2 prosentin valvontamäärään jo vuonna 2023. Jatkossa kansalliset viranomaiset seuraavat tuloksia ja tuotoksia. Varmennetut tulokset raportoidaan komissiolle, ja tuet maksetaan tuotosten perusteella. Tuensaaaja varoitetaan mahdollisista poikkeamista tuotoksissa, minkä jälkeen näille varataan mahdollisuus hakemusten muuttamiseen. Tällöin oma-aloitteisesti korjauksia tehnyt tuensaaaja voi saada enemmän tukea kuin mitä tämä olisi saanut ilman korjausmahdollisuutta kuluvalle kaudella käytössä olevassa seuraamusjärjestelmässä. Tuki kuitenkin maksetaan myöhemmin. Eläinperusteisten tukien osalta maksun viivästymiseen vaikuttaa entistä kattavampi vaatimus niin sanotun viitepäivän käyttämisestä. Tämä lisää rekisterin avulla tehtävää eläinlaskenta-ajojen määrää.

Valiokunta pitää tilannetta kestävämmänä. Erityisesti vahvasti investoineet, ostolannoitteista ja -rehuista riippuvaiset tilat ovat haavoittuvaisia korko- ja hintatason noustua nopeasti. Tuotantopanosten, varsinkin energian ja lannoitteiden, hintojen nousu on jo vienyt tiloja syvemmälle kannattavuus- ja maksuvalmiuskriisiin. Tilat ovat voineet ajoittaa lainojen ja kulutusluottojen lyhennyksiä tukien maksun aikaan. Oman ongelmansa muodostaa verotus, kun tukia maksetaan takapainotteisesti seuraavana verovuonna. Valiokunta vaatii, että tukien ja korvausten maksuaikataulun viivästymisestä aiheutuvat haitat torjutaan tavalla tai toisella. Tukiviranomaisten tulee jatkaa vaikuttamista komissioon, jotta tuet voidaan maksaa vähintään nykyisessä aikataulussa tai ennakkokojen muodossa. Kansallisen elintarvikehuollon turvaamiseksi on toimittava niin, ettei yksikään tila joudu ahdinkoon tukimaksujen viivästymisen vuoksi. Kansallisten tukien maksuaikataulujen joustavuus on hyödynnettävä täysimääräisesti. Lisäksi tiloille tulee tarjota takauksia maksuvalmiuslainoihin ja muita keinoja helpottamaan tilannetta.

EU:n suoria viljelijätukia koskevat ehdot

Valiokunnan saamista lausunnoissa positiivisena uudistuksena on pidetty muun muassa tukioikeuksista luopumista. Tätä pidetään hallinnollista taakkaa keventävänä muutoksena niin tuensaaajan kuin tukihallinnon näkökulmasta. Käsillä oleva esitys ei sisällä kaikkia olennaisia tuen ehtoja, vaan merkittävä osa ehdoista selviää vasta, kun lain nojalla annettavat valtioneuvoston asetukset ovat saatavilla. Valiokunnan käyttöön on toimitettu asetusluonnoksia, joiden pohjalta se haluaa kiinnittää huomiota eräisiin kokonaisuuden kannalta keskeisiin käsitteisiin ja määritelmiin.

Aktiiviviljelijän määritelmä sisältyy komission hyväksymään strategiasuunnitelmaan. Euroopan unionin suoria viljelijätukia koskevan lakiehdotuksen mukaista perustulotukea, uudelleenjakotulotukea, nuorten viljelijöiden tulotukea, ekojärjestelmätukea sekä tuotantosidonnaisia tulotukia voidaan myöntää aktiiviviljelijälle. Perustulotuki vastaa nykyistä perustukea sillä erotuksella, että tukioikeuksista luovutaan. Ekojärjestelmätuki taas on Euroopan unionin kokonaan rahoittamiin tukiin kuuluva tukijärjestelmä, jolla edistetään ympäristön, ilmaston ja eläinten hyvinvoinnin parantamista. Uutena tukimuotona otetaan käyttöön uudelleenjakotulotuki, jota voidaan maksaa enintään 50 hehtaarille tuenhakijaa kohden. Tuotantosidonnaisia tulotukia ovat emolehmä- ja lypsyylehmäpalkkio, sonnipalkkio, ulkosaariston nautapalkkio, teurashiehopalkkio, uuhipalkkio, kuttupalkkio, teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkio, tärkkelysperunapalkkio ja erikoiskasvipalkkio.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

Lisäksi luonnonhaittakorvausta, ympäristösitoumukseen perustuvaa ympäristökorvausta ja luonnonmukaisen tuotannon korvausta voidaan myöntää vain aktiiviviljelijälle. Aktiiviviljelijällä tarkoitetaan tuensaajaa, joka on edellisenä vuonna saanut suoria tukia enintään 5 000 euroa tai hänen voidaan katsoa harjoittavan vähintään vähimmäistason maataloustoimintaa.

Valiokunnan saamissa lausunnoissa on kritisoitu aktiiviviljelijän määritelmää. On katsottu, ettei määritelmän avulla voida varmistaa tuen ohjautumista aktiiviseen ruoantuotantoon. Valiokunnalle on tuotu esiin, että aktiiviviljelijän määritelmä on lyöty lukkoon Suomen strategiasuunnitelmassa ja sen muuttaminen tässä vaiheessa estäisi uuden ohjelmakauden toimeenpanon alkamisen ja että aktiiviviljelijän määritelmään perustuu useita muitakin tukijärjestelmiä, joiden muuttaminen siirtäisi toimeenpanoa. Strategiasuunnitelman ja tukijärjestelmien muutoksille tarvittaisiin komission hyväksyntä. Valiokunta pitää tilannetta valitettavana ja katsoo, että maa- ja metsätalousministeriön olisi tullut etsiä keinoja, joilla tuet ohjautuvat ruoantuotantoon siten, että tuetun tuotannon tuloksena syntyy markkinoille tarkoitettu maataloustuote. Tällainen tuotanto pitää sisällään mahdollisuuden myydä sato suoraan pellolta siten, että ostaja huolehtii korjuusta ja muista sovitusta toimenpiteistä. Valiokunnan mielestä yhtenä vaihtoehtona on edellyttää viljelijän kuulumista maatalousyrittäjien eläkevakuutuksen piiriin. Tällöin aktiiviviljelijän määritelmä rakentuisi niin sanotun MYEL-työtulon varaan. Tällaisen määritelmän toimivuutta ja mahdollisuuksia sen käyttöönottoon tulee jatkossa selvittää sekä sisällyttää se tarvittaessa Suomen strategiasuunnitelmaan suunnitelman muutosmenettelyllä.

Suoria viljelijätukia koskevan lakiehdotuksen 2 §:n 10 kohdassa määritellään maatalousmaa. Sen mukaan maatalousmaalla tarkoitettaisiin pellon, pysyvien kasvien ja pysyvän nurmen alaa. Maataloustoiminnasta säädetään mainitun lakiehdotuksen 5 §:ssä. Sen mukaan maataloustuotteiden tuottamisella tarkoitetaan kasvien kasvattamista alkutuotannossa pelto- tai puutarhaviljelyn menetelmin tai tuotantoeläinten pitoa. Maatalousmaan säilyttämisellä tarkoitetaan maatalousmaan hoitamista siten, että se pysyy avoimena. Muu kuin maataloustuotteiden tuottamiseen käytettävä maatalousmaa on niitettävä vuosittain tai se olisi pidettävä avoimena laiduntamalla tai muulla vastaavalla tavalla. Maatalousmaan pitämällä avoimena tarkoitetaan pykälän perusteluiden mukaan sitä, ettei sille anneta kasvaa pensaita tai puita. Valiokunta korostaa jälleen tukien kohdentamista ruoantuotantoon. Sen mielestä maan viljelykunnan säilyttämisen sijaan tuensaajia tulee kannustaa ottamaan maatalousmaa hyötykäyttöön. Tämä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi määräraha maatalousmaan palauttamiselle ruoantuotantoon.

Tuotantosidonnaista eläimiin perustuvaa tulotukea voidaan suoria viljelijätukia koskevan lakiehdotuksen 14 §:n mukaan myöntää aktiiviviljelijälle, joka noudattaa tavanomaista tuotantotapaa. Tuki myönnetään asianmukaisesti tunnistettujen ja rekisteröityjen eläinten perusteella. Kysymyksessä on Suomen elintarvikehuoltovarmuuden kannalta keskeinen tukijärjestelmä, jota ilman tärkeiden maataloustuotteiden tuotanto vähenisi Suomessa olennaisesti ja keskittyisi nykyistä harvemmille tiloille ja pääasiassa matalan jalostusasteen tuotteisiin. Ilman tuotantosidonnaista tulotukea vaarana olisi tuotannon väheneminen ja yksipuolistuminen korkeiden tuotantokustannusten ja sääoloihin liittyvien merkittävien tuotantoriskien vuoksi. Tavanomaisella tuotantotavalla tarkoitetaan pykälän perusteluiden mukaan muun muassa sitä, että lypsylehmätiloilla olisi tuotettava maitoa ja emolehmätiloilla lihaa. Tavanomaisessa tuotantotavassa lammastiloilla on tuotettava lihaa ja kuttutiloilla maitoa. Valiokunnan käyttöön toimitetun asetusluonnoksen mukaan eläinpalkkioiden osalta edellytetään, että maatila toimittaa maitoa tai maidosta jalostettuja tuot-

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

teita myyntiin taikka myy eläimiä eloon tai teuraaksi ja noudattaa muutenkin tavanomaista tuotantotapaa. Eläinpalkkioiden kattavuuden kannalta valiokunta toivoo, että vesipuhveli lisätään asetuksella tuotantoeläimeksi muiden nautaeläinten rinnalle lihantuotantoon hyväksyttynä lajina. Nautakarjataloudessa, erityisesti hiehojen osalta, heikko kysyntä on tällä hetkellä ongelma, joka voi ohjata kotieläinjalostusta sellaiseen suuntaan, jossa jo jalostusaineistoa käytettäessä tehdään sukupuolen valintaa. Tämä ei ole pitkällä tähtäimellä eduksi jalostuseläinten perimän kannalta. Lopuksi valiokunta korostaa tärkeänä lähtökohtana sitä, että tuotantosidonnaista tukea saavalla tilalla tuotetaan tuotteita markkinoille. Se korostaa, että huoltovarmuuden kannalta elintärkeät viljelijätuet on kohdennettava aktiiviseen ruoantuotantoon. Vastaavia vaatimuksia tulee soveltaa myös puutarha- ja peltokasvituotannon tukiin.

Pinta-alaperusteisten tukien osalta valtioneuvoston asetuksella on tarkoitus määritellä tarkemmin maataloustoiminta, johon kuuluu maatalousmaan säilyttäminen ja maataloustuotteiden tuottaminen maatalousmaalla. Maatalousmaata olisivat peruslohkojen sarkaojat ja niiden pientareet, muut tarkoituksenmukaiset lohkojen pientareet, suojakaistat ja muut vastaavat alueet. Alat, joiden pääasiallinen tarkoitus on muu kuin maataloustoiminta, eivät ole maatalousmaata. Näistä kohteista on tarkoitus säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Maatalousmaalla tulee tehdä normaalit maataloustoiminnan edellyttämät peruskunnostustoimenpiteet ja sen viljelykunnosta tulee huolehtia aktiivisesti tai sillä on oltava luonnostaan maataloustuotantoon soveltuvat olosuhteet. Viljelykiertovaatimuksesta tulee voida poiketa pientilojen osalta. Kasvinviljelyssä maataloustuotteiden tuottamisella tarkoitetaan sellaista viljelyä, jossa yksi- tai monivuotinen kasvusto on perustettu kylvämällä tai istuttamalla riittävällä siemen- tai taimimäärällä määräpäivään mennessä ja tarkoituksena on tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato tai tarkoituksenmukainen ilmasto- tai ympäristöhyöty. Kasvinviljelyssä on käytettävä soveltuvaa lajiketta. Lannoitus, kasvinsuojelu ja muut tavanomaiset viljelytoimet on tehtävä niin, että ne tukevat sadon tuottamista satokasveilla. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin myös maatalousmaan avoimena säilyttämisvaatimuksesta, joka valiokunnan saaman selvityksen mukaan koskee kesantoja, maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevia ympäristösopimuksia ja aloja, jotka ovat maankäyttölajiltaan luonnonlaidun tai -niitty. Kuten edellä on todettu, valiokunta korostaa, että tuen kohteena olevan maatalousmaan käytön perusteella tulee pystyä erottamaan, milloin tuki ohjautuu markkinoille saatettavan sadon tuottamiseen ja milloin muuhun toimintaan. Tämä lisää läpinäkyvyyttä tukivarojen käyttöön ja tarjoaa poliittiselle päätöksenteolle tietopohjan.

Valiokunnan saamissa lausunnoissa on kiinnitetty huomiota pysyvän nurmen kohteluun tukien hallinnoinnissa. Aina ei ole selvää, tuetaanko ruoantuotantoa vai maisemanhoitoa. Nämä eri tuotantotavat tulee raportoinnissa erottaa toisistaan selkeästi erilaisilla koodeilla siten, että on selkeästi todettavissa, ohjautuuko tuki ruoantuotantoon vai maisemanhoitoon. Valiokunnalle toimitetun asetusluonnoksen mukaan pysyvän nurmen alaan hyväksytään alat, joilla on heinäkasveja tai muita nurmirehukasveja yli 50 prosenttia kasvulohkon alasta. Jos vaatimus täyttyy, pysyvän nurmen kasvulohkolla voi olla muita laidunnettavia ja tuotantoeläinten rehuksi soveltuvia kasveja kuin heinä- ja nurmirehukasveja, joista lehtipensaat ja lehtipuiden taimet voivat olla yksittäin tai pieninä ryhminä. Pysyvän nurmen alaa eivät ole puhtaat typensitojakasveja sisältävät kasvustot ja yksilajiset siemenviljelyksessä olevat nurmikasvit. Valiokunta toteaa, että nämä eri nurmityytit on tärkeää erottaa selkeästi toisistaan tukihallinnossa.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

Valiokunnan saamista lausunnoissa on kritisoitu vaatimusta pysyvän nurmipeitteen perustamisesta uusille peruslohkoille. Valiokunnalle toimitetun selvityksen mukaan vaatimus pysyvästä nurmesta uusilla peruslohkoilla seuraa EU:n lainsäädännöstä ja niin sanotun ehdollisuuden vaatimuksista. Tätä koskeva hyvän maatalouskäytännön vaatimus sisältyy Suomen strategiasuunnitelmaan, jossa todetaan, että vuoden 2022 jälkeen maatalousmaaksi muusta käytöstä raivaamalla tai muutoin otetun maatalousmaan on oltava pysyvästi nurmipeitteinen. Sallitut uudistamismenetelmät ovat suorakylvö tai kevennetty muokkaus niin, että uusi nurmikasvusto kylvetään välittömästi aiemman kasvuston muokkauksen jälkeen. Alan kyntäminen on kielletty. Valiokunta katsoo, että näiden rajoitusten vaikutusta kasvinsuojeluaineiden käyttötarpeeseen ja -määrään tulee seurata. Pysyvän nurmikasvuston vaatimuksesta on eräitä poikkeuksia. Valtioneuvoston asetuksella on tarkoitus säätää strategiasuunnitelman mukaisesta pysyvän nurmikasvuston vaatimuksesta. Vaatimus on osa useimmille tuille pakollisia ehdollisuuden vaatimuksia. Vaatimus pysyvästä nurmikasvustosta ei koskisi aloja, jotka ovat viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022 viljelykelpoisia siten, että peruskunnostustoimenpiteet on tehty ja alaa voidaan viljellä tavanomaisen sadon tuottamiseksi, eikä peruslohkon muotoa parantavia muutoksia, jotka todetaan hyväksyttäväksi peltolohkokesterin ajantasaistuksen yhteydessä. Vaatimus ei koske myöskään tilusjärjestelyn perusteella tuensaajan hallintaan tulleita uusia maatalousmaa-aloja eikä asetuksella tarkemmin säädettäviä lohkon muotoa parantavia muutoksia. Valiokunnan mielestä tällaisina aloina tulee kohdella muun muassa peitettäviä oja, jotka liitetään peruslohkoon.

EU:n osaksi rahoittamia tukia koskevat ehdot

Luonnonhaittakorvauksen kotieläinchorotuksen poistamista tulevalla ohjelmakaudella on kritisoitu. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan kotieläinchorotuksen rahoitus on ollut viime vuosina hieman alle 50 miljoonaa euroa vuodessa, mikä edustaa alle kymmentä prosenttia luonnonhaittakorvauksen kokonaisrahoituksesta ja alle kolmea prosenttia kaikista maatalouden eläinperusteisista tuista ja pinta-alatuista. Korotus on ollut käytössä vuodesta 2005 alkaen, jolloin osa kansallisista eläintuista täytyi muuttaa pinta-alaperusteisesti määräytyviksi tuiksi. Jatkossa korotukseen käytettyä rahoitusta ohjataan takaisin tuotantosidonnaisiin eläintuikiin sekä maatalouden investointeihin ja eläinten hyvinvointitoimenpiteisiin. Muutoksen tarkoituksena on kohdentaa tukea aktiiviseen ruuantuotantoon. Kuten valiokunta on edellä todennut, tämä tavoite on kannatettava, joten on huolehdittava siitä, ettei kotieläintuotannon asema entisestään heikkene.

Jatkossa tilan luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ja ympäristökorvauksen korvauskelpoisen maatalousmaan tulee olla vähintään viisi hehtaaria tai, jos kyse on puutarhakasvien viljelyyn liittyvästä ympäristökorvauksesta, vähintään yksi hehtaari puutarhakasvien viljelyksessä olevaa korvauskelpoista alaa. Luonnonhaittakorvauksen edellytyksenä on koko maassa vähintään viisi hehtaaria korvauskelpoista maatalousmaata. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin alan korvauskelpoisuudesta. Korvauskelpoista alaa on sellainen ala, joka on korvauskelpoista vuonna 2022 ympäristökorvaukseen tai luonnonhaittakorvaukseen. Ala, joka on vuonna 2022 vain luonnonhaittakorvauksen osalta korvauskelpoista, on korvauskelpoista edelleen vain luonnonhaittakorvaukseen. Lisäksi valtion talousarvion määrärahatilanne huomioon ottaen korvauskelpoisuus voidaan myöntää alalle, joka on tullut aktiiviviljelijän hallintaan tilusjärjestelyiden kautta, jos uusjakosuunnitelma on saanut lainvoiman ja tilukset on otettu haltuun uusjakosuunnitelman mukaisesti. Korvauskelpoisen alan tulee olla maatalousmaata.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

Lisäksi valtioneuvoston asetuksella on tarkoitus säätää menettelyistä, joilla olemassa olevia pieniä korvauskelvottomia peruslohkoja voidaan tietyillä edellytyksillä liittää vieressä olevaan isompaan ja korvauskelpoiseen peruslohkoon. Tämä kertaluonteinen toimi toteutetaan viranomaisten toimesta ennen seuraavan kevään tukihakua. Vastaava menettely on tarkoitus sallia myös jatkossa siten, että yhdistämissä tehdään peltolohkorekisterin ylläpidon yhteydessä vuosittain. Korvauskelpoisen alan kasvu lisää osarahoitteisten korvausten määrärahan tarvetta. Näin ollen yhdistettävien lohkojen kokoa ja yhteenlaskettua pinta-alaa on tarpeen säädellä käytettävissä olevan rahoituksen puitteissa. Tarkoituksena ei ole kannustaa viljelijöitä pellonraivaukseen, joten yhdistettävien lohkojen on oltava kooltaan rajattuja ja muodoltaan sellaisia, että yhdistämisen voidaan katsoa parantavan peruslohkon muotoa ja helpottavan viljelytoimia. Lisäksi on valiokunnan saaman selvityksen mukaan tarkoitus sallia aktiiviviljelijän hallinnassa olevien lohkojen korvauskelpoisuuden siirtäminen, jos lohkot ovat samaa maankäyttölajia. Tämä on tarkoitus sallia saman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella myös eri maanomistajien välillä. Siinä tilanteessa että halutaan yhdistää kaksi vanhaa viljelyssä olevaa peruslohkoa yhdeksi poistamalla niiden välissä oleva oja, tämä voidaan tehdä edellyttäen, että muut peruslohkoa rajaavat elementit, kuten omistajuus, eivät rajoita kahden alkuperäisen lohkon yhdistämistä. Uudelle lohkolle ei synny nurmipeitteisyysvaatimusta. Jos vanhat lohkot olivat korvauskelpoisia, myös näin syntynyt uusi lohko on korvauskelpoinen.

Kansallinen etu, erityisesti huoltovarmuus ja omavaraisuus, edellyttää, että maatalousmaata otetaan aktiiviseen ruoantuotantoon siltä osin kuin se on ollut muussa käytössä. Tämä voi koskea myös aloja, joilla toteutetaan ympäristökorvauksen kohteena olevia toimenpiteitä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan ympäristösopimuksen muuttaminen ja päättäminen on mahdollista pitkälti samankaltaisissa tilanteissa kuin nykyisinkin. Ympäristösopimuksesta on mahdollista luopua ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisten olosuhteiden tilanteissa. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin sopimuksen muuttamisesta ja päättämisestä. Tarkoituksena on, että sopimukseen sisältyviä toimenpiteitä voitaisiin muuttaa sopimuskauden aikana. Esimerkiksi, jos poikkeuksellisten luonnonolosuhteiden tai muiden ylivoimaisten esteiden vuoksi voimassa olevan ympäristösopimuksen suunnitelman mukainen laiduntaminen ei ole mahdollista tai se aiheuttaisi haittaa sopimusalueen luontoarvoille, on mahdollista sopia elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa kohteen korvaavasta hoidosta tai sopimuksen päättämisestä. Valiokunta pitää tärkeänä hyödyntää järjestelmän sallimia joustoja täysimääräisesti muun muassa aktiiviseen ruoantuotantoon panostamiseksi ja luonnonhoitokohteiden ylilaidunnuksen välttämiseksi.

Eräitä maaseudun kehittämisen korvauksia koskevan lakiehdotuksen mukaan korvausta myönnetään luonnonmukaisen tuotannon perusteella. Korvauksella edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestävästä energiankäytöstä. Lisäksi pyritään edistämään kestävästä kehitystä ja luonnonvarojen tehokasta hoitoa sekä luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia. Lakiehdotuksen mukaan luonnonmukaisen tuotannon korvausta voidaan myöntää luonnonmukaisesta tuotannosta tai siihen siirtymisestä aktiiviviljelijälle, joka antaa viiden vuoden pituisen sitoumuksen luonnonmukaisesta kasvintuotannosta tai luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta ja joka on ilmoittautunut luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään sekä noudattaa luonnonmukaisesta tuotannosta EU:n lainsäädännössä säädettyjä tuotantosääntöjä. EU:n tavoitteen mukaan luomun osuus EU:n maatalousmaasta tulee kasvaa 25 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Uusi luomun kehittämisohjelma vuoteen 2030 (Luomu 2.0) hyväksyttiin kesäkuussa 2021. Ohjelman

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

tavoitteena on kasvattaa luonnonmukaisesti tuotetun alan osuus 25 prosenttiin vuonna 2030. Strategiasuunnitelman tavoitteena on kasvattaa luonnonmukaisen viljelyn osuutta 20 prosenttiin peltoalasta vuoteen 2027 mennessä. Valiokunta korostaa luonnonmukaisen tuotannon korvauksen tärkeyttä tavoitteen saavuttamisessa. Lisäksi valiokunta pitää välttämättömänä, että Suomen strategiasuunnitelman seurantakomiteaan otetaan luomualan edustus. On tärkeää, että ala osallistuu suunnitelman ja toimenpiteiden toteutukseen ja vaikuttavuuden seurantaan.

Valiokunta korostaa ammattitaitoisen neuvonnan merkitystä koko elinkeinolle. Maatiloille voidaan myöntää korvausta neuvontapalveluista, jotka koskevat viljelykäytäntöjä sekä tarjoavat ajantasaista teknologista ja tieteellistä tietoa. Neuvontapalveluun sisältyy toimenpiteenä digitaalisen ravinnevälineen käyttö. Kysymys on määrätty kriteerit täyttävistä viljelysuunnitteluohjelmista. Viljelijä tilaa ravinnesuunnitelman neuvojalta, joka toteuttaa sen hyväksytyllä digitaalisella ravinnevälineellä. Valiokunnan mielestä tämä konkreettinen toimenpide on erittäin kannatettava, sillä se edistää resurssiviisasta ravinteiden käyttöä, maaperän kasvukunnon parantamista sekä kestävää vesien hallintaa. Samalla se haluaa nostaa esiin luomualan neuvontajärjestöjen rahoituksen, joka tulee saattaa, luomualan lisäämistä koskevat tavoitteet huomioon ottaen samalle tasolle muiden neuvontajärjestöjen rahoituksen kanssa.

Tukien ja korvausten hakeminen ja valvonta

Tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten tukien toimeenpanoa koskevaan lakiehdotuksen, jäljempänä toimeenpanolakiehdotus, 31 §:n 1 momentin mukaan tukea ei myönnetä, jos tukea koskeva hakemus myöhästyy yli seitsemän kalenteripäivää. Vastaava säännös sisältyy kansallisia tukia koskevan lakiehdotuksen 17 §:ään. Tukea koskeva hakemus tarkoittaa myös tukea koskevaa ilmoitusta toimeenpanolakiehdotuksen 12 §:n säännöksen nojalla. Voimassa olevan EU:n ja kansallisen lainsäädännön mukaan hakemus, joka on myöhästynyt yli 25 päivää, hylätään. Valiokunnan saamista lausunnoissa ehdotusta on sekä puollettu että kritisoitu. Kritiikki lähtee erityisesti siitä, että tulevan kauden EU-lainsäädäntö sallii hakemuksen korjaamisen ja muuttamisen myös hakuajan jälkeen. Lisäksi EU-lainsäädäntö mahdollistaa hakemuksen jättämisen myöhässä ylivoimaisen esteen tilanteessa. Näitä ovat muun muassa luonnonkatastrofit ja viljelijän työkyvyttömyys. Tukien hakuajoja joudutaan myös lyhentämään vastaavasti, jotta hakemuksen sallittu viivästysaika ehtii päättyä varsinaiseen tuen haku aikaan 15.6. mennessä.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tukea koskevia hakemuksia ja ilmoituksia myöhästyy vuosittain huomattava määrä, useita satoja kappaleita. Valtaosa viivästyneinä saapuneista hakemuksista on toimitettu 1–7 kalenteripäivän kuluessa hakuajan päättymisestä. Jatkossa tukien haku toteutetaan sähköisessä järjestelmässä. Valiokunta on erityisesti huolissaan niistä tilanteista, joissa viivästys johtuu tietoliikenneyhteyksien häiriöstä tai tuenhakijan käytössä olevan laitteiston viasta. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan EU:n lainsäädännön tarkoittamana ylivoimaisena esteenä, joka mahdollistaa hakemuksen jättämisen määräajan jälkeen, ei pidetä esimerkiksi sitä, että tuenhakijan laajakaistayhteys katkeaa tai siinä on mittavia häiriöitä siten, että hakemuksen jättäminen sähköisesti estyy. Tämä on hyvin erikoista ottaen huomioon Euroopan turvallisuustilanne ja lisääntynyt kyberuhka. Valiokunta pitää tätä puutteena ja katsoo, että näitäkin tilanteita varten tarvitaan säännös, joka mahdollistaa hakemuksen jättämisen myöhässä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan toimeenpanolakiehdotuksen tarkoituksena on, että hakemus on tehtävä eräin poikkeuksin sähköisenä riippumatta siitä, jätetäänkö tukihakemus hakuajan

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

loppuun mennessä tai sallittujen myöhästymispäivien puitteissa. Häiriön mahdollinen kesto tulee ottaa huomioon viivästymispäivien lukumäärästä säädettäessä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan esityksen valmistelussa on punnittu toisaalta tuenhakijan oikeusturvaan liittyviä seikkoja ja toisaalta tukijärjestelmien toimeenpanoon liittyviä seikkoja. Tämän tuloksena on päädytty esittämään myöhästymispäivien lukumääräksi seitsemää kalenteripäivää. Jos hakemus jätetään enintään seitsemän kalenteripäivän kuluessa, hakemusta ei hylätä, mutta tukea alennetaan nykyiseen tapaan. Tämä seuraamus on riittävä ehkäisemään ennalta hakemusten tarpeettomia viivästyksiä. Edellä esitytetyn valossa valiokunta hyväksyy sallittuja myöhästymispäiviä koskevat ehdotukset.

Tulevalla kaudella tarve paikan päällä tehtäviin tarkastuksiin vähenee. Pinta-alamonitorointijärjestelmällä seurataan sitä, vastaavatko hakemuksella ilmoitetuilla aloilla harjoitettava maataloustoiminta ja maatalouskäytännöt tukihakemuksessa esitetyistä tiedoista. Pinta-alamonitorointiin liittyvät satelliittikuvat ovat avoimesti saatavilla esimerkiksi SentinelHub-palvelusta muun muassa lohkon koordinaattien perusteella. Valiokunnalle on esitetty huoli siitä, ovatko yksittäisiä maanomistajia koskevat tiedot jatkossa avoimesti saatavilla, ja esitetty, että tietoja tulisi suojata liikesalaisuutena. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan pinta-alamonitorointijärjestelmä ei tuota tietoa lohkon omistajuudesta. Lisäksi on tuotu esiin, ettei ruokahallinnon tietovarannosta annetun lain (560/2021) 10 §:n 3 momentin mukaan julkaistaviin tietoihin saa sisältyä eikä hakupeusteena saa käyttää maatilain rekisteröintitunnuksia, henkilön nimiä, osoitteita, muita yhteystietoja tai sellaisia muita tietoja, joista luonnollinen henkilö voidaan suoraan tunnistaa.

Pinta-alamonitorointi tuottaa tukihakemuksilla oleville lohkoille tuloksen, joka ilmaisee välein, ovatko tiedot virheettömiä vai onko niissä puutteita. Nämä tulokset näkyvät vain tuenhakijalle ja hallinnolle. Niitä ei julkaista eivätkä ne ole julkisesti saatavilla. Jos lohko on pinta-alamonitoroinnin tuloksen perusteella virheellinen esimerkiksi siten, että tukihakemuksella ilmoitettu ei vastaa pinta-alamonitoroinnin tulosta, tuenhakijalle toimitetaan sähköinen selvityspyyntö. Selvityspyynnön yhteydessä tuenhakijalle annetaan mahdollisuus tehdä korjaavia toimenpiteitä, kuten muuttaa tukihakemusta tai toimittaa riittävä selvitys tukiehtojen noudattamisesta selvityspyynnössä asetetun määräajan kuluessa. Edellä mainittu riittävä selvitys voidaan antaa esimerkiksi ottamalla paikkatiedon sisältävä valokuva, joka tallennetaan Ruokaviraston tietojärjestelmään. Paikkatiedon sisältävä valokuva osoittaa lohkolta tehtyä toimenpidettä, kuten esimerkiksi niittoa tai kasvia. Tuenhakijan ottama paikkatiedon sisältävä valokuva, jonka avulla tuenhakija antaa lisäselvitystä tuen myöntävälle viranomaiselle, ei ole rajoituksetta saatavilla yleisessä tietoverkossa. Jos viranomainen käyttää valvonnassa paikkatiedon sisältäviä valokuvia tai miehittämättömiä ilma-aluksia, sen on huolehdittava siitä, ettei yksityiselämän suojaa ja muuta yksityisyyden suojaa loukata. Pinta-alamonitorointijärjestelmässä tai sen avulla ei käsitellä lohkon omistajuuteen tai lohkon hallintaan liittyvää tietoa. Näillä rajoituksilla valiokunta pitää säännöksiä asianmukaisina. Lopuksi valiokunta painottaa, että tuottajien oikeusturvasta tulee huolehtia kaikessa valvonnassa ja valvonnan jälkitoimenpiteissä.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

2. Laki eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

11 §. Korvauksen maksamisen edellytykset. Lakiehdotuksen 11 §:n 2 momentin mukaan neuvojan on annettava neuvonnasta elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskukselle ennakoilmoitus. Lisäksi edellytyksenä on, että neuvonnan vastaanottaja on vahvistanut neuvontapalvelun toteutumisen, neuvontatapahtumasta ja annetun neuvonnan sisällöstä annetaan riittävä selvitys ja korvausta haetaan kolmen kuukauden kuluessa edellä mainitusta ennakoilmoituksesta. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan kolme kuukautta voi olla neuvontapalvelun tarpeen ja laajuuden kannalta liian lyhyt määräaika korvauksen hakemiseen. Lisäksi haasteena on lomakausi, jolloin hakemuksen tekeminen voi viivästyä. Edellä esitetyllä perusteella määräaikaa ehdotetaan pidennettäväksi neljään kuukauteen.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Maa- ja metsätalousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 165/2022 vp sisältyvät 1., 3. ja 4. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 165/2022 vp sisältyvän 2. lakiehdotuksen.

Eduskunta hylkää toimenpidealoitteen TPA 18/2019 vp.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

Euroopan unionin suorista viljelijätuista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115, jäljempänä *suunnitelma-asetus*, 16 artiklan 2 kohdassa ja 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin tukiin, jotka on sisällytetty Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmaan vuosille 2023–2027.

Tätä lakia sovelletaan Ahvenanmaan maakunnassa, jos asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) nojalla valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

Tätä lakia sovelletaan maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013, jäljempänä *markkinajärjestelyasetus*, 219–221 artiklan nojalla viljelijälle markkinahäiriötilanteessa myönnettävän tuen myöntämiseen ja maksamiseen.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *lisä- ja toimenpidevaatimusasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 täydentämisestä lisävaatimuksilla eräille tukitoimityypeille, jotka jäsenvaltiot täsmentävät mainitun asetuksen mukaisissa, vuosia 2023–2027 koskevissa YMP:n strategiasuunnitelmissaan, sekä säännöillä, jotka koskevat hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevassa toi-

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

menpidevaatimuksessa (GAEC-toimenpidevaatimus) 1 mainittua osuutta annettua komission delegoitua asetusta (EU) 2022/126;

- 2) *perustulotuella* suunnitelma-asetuksen 21 artiklassa tarkoitettua tukea;
- 3) *uudelleenjakotulotuella* suunnitelma-asetuksen 29 artiklassa tarkoitettua tukea;
- 4) *nuorten viljelijöiden tulotuella* suunnitelma-asetuksen 30 artiklassa tarkoitettua tukea;
- 5) *ekojärjestelmätuella* suunnitelma-asetuksen 31 artiklassa tarkoitettua tukea;
- 6) *maatilalla* suunnitelma-asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tilaa;
- 7) *pellolla* suunnitelma-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettua alaa;
- 8) *pysyvällä nurmella* suunnitelma-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettua alaa;
- 9) *pysyvällä kasvulla* suunnitelma-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja kasveja;
- 10) *maatalousmaalla* pellon, pysyvien kasvien ja pysyvän nurmen alaa;
- 11) *Natura-alueella* luonnonsuojelulain (1096/1996) 64 §:ssä tarkoitettua aluetta;
- 12) *eläinrekisterillä* eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain (1069/2021) 30 §:n mukaista rekisteriä;
- 13) *tukivuodella* sitä kalenterivuotta, jolloin perustulotukea, uudelleenjakotulotukea, nuorten viljelijöiden tulotukea, ekojärjestelmätukea ja tuotantosidonnaisia tulotukia haetaan.

3 §

Aktiiviviljelijä

Tuenhakija on suunnitelma-asetuksen 4 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu aktiiviviljelijä, jos tämä:

- 1) on saanut Euroopan unionin suoria viljelijätukia enintään 5 000 euroa tuen hakua edeltävänä kalenterivuonna; tai
- 2) kuuluu viimeistään silloin, kun Euroopan unionin pinta-alaperusteisia suoria viljelijätukia koskeva vuosittainen tukihakemus voidaan viimeistään jättää, suunnitelma-asetuksen 4 artiklan 5 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuun kansalliseen rekisteriin, jonka perusteella voidaan todentaa hakijan maataloustoiminnan harjoittaminen; tai
- 3) niissä tapauksissa, joissa 1 tai 2 kohdassa säädetyt edellytykset eivät täyty, osoittaa asiakirjojen avulla harjoittavansa maataloustoimintaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettusta rekisteristä ja siihen kuulumisen ajankohdasta sekä maataloustoiminnan harjoittamisen todentamisesta.

4 §

Tukimuodot

Edellä 3 §:ssä tarkoitettulle aktiiviviljelijälle voidaan myöntää perustulotukea, uudelleenjakotulotukea, nuorten viljelijöiden tulotukea, ekojärjestelmätukea ja seuraavia tuotantosidonnaisia tulotukia:

- 1) emolehmä- ja lypsylehmäpalkkioita;
- 2) sonnipalkkioita;

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

- 3) ulkosaariston nautapalkkiota;
- 4) teurashiehopalkkiota;
- 5) uuhipalkkioita;
- 6) kuttupalkkiota;
- 7) teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkiota;
- 8) tärkkelysperunapalkkiota;
- 9) erikoiskasvipalkkiota.

5 §

Maataloustoiminta

Maataloustoimintaan kuuluu sekä suunnitelma-asetuksen 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu maataloustuotteiden tuottaminen että suunnitelma-asetuksen 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettu maatalousmaan säilyttäminen. Maataloustuotteiden tuottamisella tarkoitetaan kasvien kasvattamista alkutuotannossa pelto- tai puutarhaviljelyn menetelmin tai tuotantoeläinten pitoa. Maatalousmaan säilyttämisellä tarkoitetaan 2 §:n 10 kohdassa tarkoitettua maatalousmaan hoitamista siten, että se pysyy avoimena. Muu kuin maataloustuotteiden tuottamiseen käytettävä maatalousmaa on niitettävä vuosittain tai se on pidettävä avoimena laiduntamalla tai muulla vastaavalla tavalla.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä maataloustuotteiden tuottamisesta, maatalousmaasta ja sen säilyttämisestä, maatalousmaan käyttämisestä muuhun kuin maataloustoimintaan, maatalousmaata olevista pelloista, pysyvistä nurmista ja pysyvistä kasveista, maatalousmaalla olevista maisemapiirteistä, maatalousmaan perus- ja kasvulohkojen määrittelystä, yhdistämisestä ja vähimmäiskoosta.

6 §

Tukikelpoinen ala

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja tukia voidaan myöntää maatalousmaasta, jota käytetään maataloustoimintaan sinä vuonna, kun kyseistä tukea haetaan (tukikelpoinen ala). Tukikelpoisen alan on oltava aktiiviviljelijän hallinnassa sinä päivänä, jolloin Euroopan unionin suoria viljelijätukia koskeva vuosittainen tukihakemus voidaan viimeistään jättää. Pienin lohkokoko, josta voidaan maksaa 4 §:ssä tarkoitettuja tukia, on 0,05 hehtaaria.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukikelpoisen alan tarkemmista edellytyksistä, tukikelvottomista aloista ja niiden todentamisesta.

7 §

Ehdollisuus

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja tukia hakevan on noudatettava suunnitelma-asetuksen 12 ja 13 artiklassa sekä mainitun asetuksen liitteessä III tarkoitettuja ehdollisuuden vaatimuksia.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ehdollisuuden lakisääteisistä hoitovaatimuksista sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

8 §

Pysyvän nurmen ennallistamisvelvollisuus

Jos suunnitelma-asetuksen liitteen III toimenpidevaatimuksessa 1 tarkoitettujen pysyvien nurmien osuus maatalousmaasta vähenee Ruokaviraston vuosittain marraskuun 30 päivänä suorittaman pinta-alatarkastelun perusteella koko valtakunnan tasolla pysyvän nurmen vuoden 2018 viitealaan verrattuna yli viisi prosenttia, pysyvää nurmea ei saa siirtää muuhun käyttöön ja lisä- ja toimenpidevaatimusasetuksen 48 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu pysyvän nurmen ennallistamismenettely otetaan käyttöön. Viljelijälle voidaan tällöin asettaa velvoite palauttaa muuhun käyttöön siirrettyä pysyvää nurmea vastaava pinta-ala pysyväksi nurmeksi.

Suunnitelma-asetuksen liitteessä III tarkoitettuja ympäristön kannalta herkkiä pysyviä nurmia ovat Natura-alueella sijaitsevat pysyvän nurmen alat. Peruslohko katsotaan kokonaisuudessaan Natura-alueella sijaitseväksi pysyväksi nurmeksi, jos osa lohkosta sijaitsee Natura-alueella. Viljelijä voi muodostaa Natura-alueella sijaitsevan pysyvän nurmen alasta uuden, Natura-alueella kokonaisuudessaan sijaitsevan peruslohkon. Uusi peruslohko tulee muodostaa viimeistään sinä päivänä, jolloin tukihakemus voidaan viimeistään jättää.

Jos Natura-alueella sijaitsevan pysyvän nurmen käyttötarkoitusta on muutettu, ala on ennallistettava takaisin pysyväksi nurmeksi. Ala on ennallistettava takaisin pysyväksi nurmeksi viimeistään seuraavan vuoden 30 päivänä kesäkuuta. Ennallistettu ala katsotaan olevan pysyvää nurmea takaisin muuttamisen ensimmäisestä päivästä lukien.

Valtioneuvosto päättää yleisistunnossa 1 momentissa tarkoitettua ennallistamismenettelyn käyttöönottamisesta ja käytöstä poistamisesta sekä pysyvän nurmen muuhun käyttöön siirtämisen rajoittamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää lisä- ja toimenpidevaatimusasetuksessa säädetyissä rajoissa ennallistamisen edellytyksistä ja toteuttamisesta tilatasolla, pysyvän nurmen muuhun käyttöön siirtämisen ehdoista sekä Natura-alueella sijaitsevan pysyvän nurmen määrittelystä.

9 §

Suorien viljelijätukien maksamisen yleiset edellytykset

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja tukia ei makseta, jos maksettavien tukien yhteismäärä tukivuonna on alle 500 euroa.

Tuen maksamisen edellytyksenä on, että tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (/) 20 §:ssä tarkoitettu hallinnollinen tarkastus on tehty tarkastettavissa olevista tukiehdoista ennen horisontaaliasetuksen 44 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua ennakon tai ensimmäisen erän maksamista. Tuen maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että toimeenpanolain 21 §:ssä tarkoitettua pinta-alamonitoroinnin alustavien tulosten tulee olla käytettävissä ennen ennakon maksamista ja valmiina ennen ensimmäisen erän maksamista. Jos maatalaan kohdistuu paikan päällä tehtävä valvonta, paikan päällä tehtävän valvonnan tulee olla maatalan osalta loppuun suoritettu ennen ensimmäisen erän maksua.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

10 §

Perustulotuki

Perustulotukea voidaan myöntää suunnitelma-asetuksen 21 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Perustulotuen määrä määräytyy tukikelpoisen alan ja tukialueen perusteella suunnitelma-asetuksen 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukitasosta ja tukialueista, enimmäistukimääristä sekä perustulotuen alueellisesta jakamisesta.

11 §

Uudelleenjakotulotuki

Uudelleenjakotulotukea voidaan myöntää suunnitelma-asetuksen 29 artiklan mukaisesti. Uudelleenjakotulotuen määrä määräytyy tukikelpoisen alan perusteella. Tukea maksetaan enintään 50 hehtaarille tuenhakijaa kohden.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuen myöntämisen edellytyksistä, tukitasosta, enimmäistukimääristä ja tuen määräytymisestä.

12 §

Nuorten viljelijöiden tulotuki

Suunnitelma-asetuksen 4 artiklan 6 kohdassa tarkoitetulla nuorella viljelijällä tarkoitetaan viljelijää:

- 1) joka on enintään 40-vuotias;
- 2) jolla on määräysvalta maatilalla; ja
- 3) jolla on viljelijälle riittävä ammattitaito.

Nuorten viljelijöiden tulotukea voidaan myöntää 1 momentissa tarkoitetulle viljelijälle suunnitelma-asetuksen 30 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti.

Tuenhakijan on aloitettava tilanpito enintään viisi vuotta ennen ensimmäisen nuorten viljelijöiden tulotuen hakemuksen jättämistä. Tilanpidon aloittamisella tarkoitetaan ensimmäistä kertaa minkä tahansa maatilalla hallintaan saamista pääasiallisena yrittäjänä. Tuenhakijan on jätettävä ensimmäinen nuorten viljelijöiden tulotuen hakemus viimeistään tilanpidon aloittamista seuraavana viidentenä vuonna.

Jos nuorten viljelijöiden tulotuen hakijana on yhteisö, 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu määräysvalta tulee olla yhteisössä yhdellä tai useammalla nuorella viljelijällä.

Tuenhakija voi saada nuorten viljelijöiden tulotukea enintään viisi peräkkäistä vuotta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuen myöntämisen edellytyksistä, määräysvallasta, riittävästä ammattitaidosta, tilanpidon aloittamisesta, enimmäistukimääristä ja tuen määrästä.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

13 §

Ekojärjestelmätuki

Ekojärjestelmätukea voidaan myöntää seuraavista ekojärjestelmistä:

- 1) talviaikainen kasvipeite;
- 2) luonnonhoitonurmet;
- 3) viherlannoitusnurmet;
- 4) monimuotoisuuskasvit.

Ekojärjestelmätukea voidaan myöntää 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettusta ekojärjestelmästä 3 §:ssä tarkoitettulle tuenhakijalle, jolle myönnetään kyseiseltä tukivuodelta perustulotukea.

Tuenhakija sitoutuu ekojärjestelmän ehtojen noudattamiseen antamalla sitoumuksen. Tuenhakija voi valita yhden tai useamman 1 momentissa tarkoitetuista ekojärjestelmistä. Ekojärjestelmätuki maksetaan ekojärjestelmän ehtojen mukaisesti siltä tukikelpoiselta alalta, joihin tuenhakijan valitsema ekojärjestelmä kohdistuu.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuen myöntämisen edellytyksistä, enimmäistukimääristä, yksikkötukien tasoista ja tukialueista.

14 §

Tuotantosidonnainen tulotuki eläimistä

Tuotantosidonnaista tulotukea voidaan myöntää lypsylehmistä, emolehmistä, sonneista, hiehoista, uuhista, kutuista, karitsoista ja kileistä, jotka on tunnistettu ja rekisteröity suunnitelma-asetuksen 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla, tuenhakijalle, joka noudattaa tavanomaista tuotantotapaa.

15 §

Emolehmä-, lypsylehmä-, sonni- ja teurashiehopalkkiot sekä ulkosaariston nautapalkkio

Tuenhakijalle voidaan myöntää tukialueen ja lypsylehmien ja emolehmien keskimääräisen määrän perusteella määräytyviä emolehmä- ja lypsylehmäpalkkioita ja ulkosaariston nautapalkkiota.

Tuenhakijalle voidaan myöntää tukialueen ja sonnien keskimääräisen määrän perusteella määräytyvää ulkosaariston nautapalkkiota. Tuenhakijalle voidaan lisäksi myöntää sonnipalkkiota sonneista niiden tilallapitoajan perusteella. Tilallapitoajalla tarkoitetaan ajanjaksoa, jonka yksittäinen eläin on eläinrekisterin tietojen mukaan yhtäjaksoisesti yhden maatilan hallinnassa.

Tuenhakijalle voidaan myöntää teurashiehopalkkiota eläinrekisteriin ilmoitettujen hiehojen teurastusten perusteella. Teurashiehopalkkion myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että eläin on teurastettu elintarvikelain (297/2021) 5 §:n 2 momentin 21 kohdassa tarkoitettussa poroteurastamossa tai 22 kohdassa tarkoitettussa teurastamossa ja että kyseinen teurastamo on ilmoittautunut Ruokaviraston ohjeiden mukaisesti teurastamoksi, jossa teurastetuista eläimistä teurashiehopalkkiota voidaan myöntää.

Eläinten määrä ja hallinta todennetaan eläinrekisterin tietojen sekä valvonnan perusteella.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta, tukialueista, saaristoalueista, enimmäistukimääristä, yksikkötukien tasoista, keskimääräisen eläinmäärän laskemisesta, eläinten merkintä- ja rekisteröintivaatimusten viitepäivämäärästä, tilallapitoajasta, mahdollisesti tukikelpoisista eläimistä, palkkiolajien eriyttämisestä, teurastusta koskevista vaatimuksista sekä muista kyseisen palkkion ehdoista.

16 §

Uuhi- ja kuttupalkkiot sekä teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkio

Tuenhakijalle voidaan myöntää tukialueen ja elävien uuhien tai kuttujen keskimääräisen määrän perusteella määräytyvä uuhi- ja kuttupalkkioita, jos tuenhakijalla on hallinnassaan tukivuonna keskimäärin vähintään 20 uuhta tai kuttua.

Tuenhakijalle voidaan lisäksi myöntää teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkiota. Teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkiota voidaan myöntää eläinrekisteriin ilmoitettujen karitsojen ja kilien teurastusten perusteella. Palkkion myöntämisen edellytyksenä on, että eläin on teurastettu elintarvikelain 5 §:n 2 momentin 21 kohdassa tarkoitettussa poroteurastamossa tai 22 kohdassa tarkoitettussa teurastamossa ja että kyseinen teurastamo on ilmoittautunut Ruokaviraston ohjeiden mukaisesti teurastamoksi, jossa teurastetuista eläimistä teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkiota voidaan myöntää.

Eläinten määrä ja hallinta todennetaan eläinrekisterin tietojen sekä valvonnan perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen edellytyksistä, tukialueista, saaristoalueista, enimmäistukimääristä, yksikkötukien tasoista, rahoituksesta, palkkiolajien eriyttämisestä, keskimääräisen eläinmäärän laskemisesta, eläinten merkintä- ja rekisteröintivaatimusten viitepäivämäärästä, tilallapitoajasta, mahdollisesti tukikelpoisista eläimistä, teurastusta koskevista vaatimuksista sekä muista kyseisen palkkion ehdoista.

17 §

Tärkkelysperuna- ja erikoiskasvipalkkiot

Tuenhakijalle voidaan myöntää tukialueen sekä valkuais- ja öljykasvien, tärkkelysperunan, avomaanvihannesten, sokerijuurikkaan tai tattarin viljelyalojen perusteella määräytyviä seuraavia palkkioita:

- 1) tärkkelysperunapalkkio;
- 2) erikoiskasvipalkkio.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen edellytyksistä, palkkioon oikeuttavista kasvilajeista, rahoituksesta, tukialueista, enimmäistukimääristä, yksikkötukien tasoista sekä muista kyseisen palkkion ehdoista.

18 §

Tuki markkinahäiriötilanteessa

Markkinahäiriötilanteessa voidaan valtioneuvoston asetuksella antaa tarkempia säännöksiä markkinajärjestelyasetuksen 219–221 artiklan nojalla myönnettävän tuen käyttöönottoa, tuen saajaa, tuen myöntämisen edellytyksiä, tuen määrää, tukikelpoisia kustannuksia, tuen hakemista,

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

tuen myöntämistä, tarvittavia selvityksiä ja määräaikoja koskevista vaatimuksista Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

19 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annettu laki (193/2013).

20 §

Siirtymäsäännökset

Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain nojalla annetut valtioneuvoston ja maa- ja metsätalousministeriön asetukset sekä Ruokaviraston määräykset jäävät edelleen voimaan, kunnes toisin säädetään tai määrätään.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleeseen hakemukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Suunnitelma-asetuksen 23 artiklan 2 kohdan mukaisesti tilatukijärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain (557/2005) ja Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain nojalla myönnettyt tukioikeudet lakkaavat 31 päivänä joulukuuta 2022.

Viljelijä, joka on saanut nuoren viljelijän tukea ennen tämän lain voimaantuloa, voi saada tämän lain mukaista tukea yhteensä viideltä vuodelta, johon lasketaan mukaan ne vuodet, joilta tukea on jo myönnetty Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain nojalla.

Teurastamon tulee ilmoittautua 15 §:n 3 momentissa tai 16 §:n 2 momentissa tarkoitettuksi teurastamoksi viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2023. Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleeseen järjestelmään ennen tämän lain voimaantuloa ilmoittautunut teurastamo täyttää 15 §:n 3 momentissa ja 16 §:n 2 momentissa tarkoitetun ilmoittautumisvaatimuksen 30 päivään kesäkuuta 2023.

2.

Laki

eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan sellaisiin jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/2115, jäljempänä *suunnitelma-asetus*, tarkoitettuihin 69 artiklan a ja b alakohdan mukaisiin korvauksiin, suunnitelma-asetuksen 73 artiklan mukaisiin ei-tuotannollisiin investointeja koskevaan korvaukseen sekä suunnitelma-asetuksen 15 artiklan ja 78 artiklan 3 kohdan mukaiseen korvaukseen maatalojen neuvontapalveluihin, jotka on sisällytetty Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmaan vuosille 2023–2027.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *aktiiviviljelijällä* Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain (/) 3 §:ssä tarkoitettua viljelijää;
- 2) *viljelijällä* suunnitelma-asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua viljelijää;
- 3) *puolisolla* viljelijän aviopuolisoa ja avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä, tuloverolain (1535/1992) 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuja henkilöitä;
- 4) *maatalousmaalla* Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 2 §:n 10 kohdassa tarkoitettu alaa;
- 5) *maatilalla* suunnitelma-asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tilaa;
- 6) *kosteikkoinvestoinnilla* hoidettavien kosteikkojen, pienten kosteikkojen ketjujen sekä kosteikkomaisten tulva-alueiden ja -tasanteiden perustamista niiden luontaisille paikoille, herkästi tulviville pelloille ja pengerryille kuivatusalueille, kaksitasouomien perustamista, uomien kunnostamista luonnonmukaisen vesirakentamisen periaatteiden mukaisesti sekä viljelyksessä olevien turvepeltojen muuttamista kosteikoksi tai suon kaltaiseksi alueeksi.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

3 §

Korvausmuodot

Tämän lain nojalla voidaan myöntää suunnitelma-asetuksen:

- 1) 70 artiklassa tarkoitettua tukea ympäristö-, ilmasto- ja muihin hoitositoumuksiin;
- 2) 71 artiklassa tarkoitettua tukea luonnonhaittoihin ja muihin aluekohtaisiin haittoihin (luonnonhaittakorvaus);
- 3) 73 artiklassa tarkoitettua tukea ei-tuotannollisiin investointeihin (ei-tuotannollisten investointien korvaus).

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja ympäristö-, ilmasto- ja muita hoitositoumuksia ovat:

- 1) ympäristösitoumukset ja -sopimukset (ympäristökorvaus);
- 2) luonnonmukaisen tuotannon sitoumukset (luonnonmukaisen tuotannon korvaus);
- 3) eläinten hyvinvointisitoumukset (eläinten hyvinvointikorvaus).

Tämän lain nojalla voidaan lisäksi myöntää korvausta suunnitelma-asetuksen 15 artiklassa ja 78 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin maatalojen neuvontapalveluihin.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettua korvauksen kohteena olevaan toimenpiteeseen voidaan myöntää suunnitelma-asetuksen 146 artiklassa tarkoitettua kansallista lisärahoitusta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen käyttöön ottamisesta, korvausmuodoista, korvausalueista, korvauksen enimmäismäärästä sekä korvauksien vuositaisesta myöntämisestä.

4 §

Korvauksen yleiset edellytykset

Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua korvauksen saajan tulee noudattaa suunnitelma-asetuksen 12 ja 13 artiklassa sekä mainitun asetuksen liitteessä III tarkoitettuja ehdollisuuden vaatimuksia lukuun ottamatta 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua ei-tuotannollisten investointien korvauksen saajaa.

Ympäristökorvauksen, luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ja luonnonhaittakorvauksen edellytyksenä on lisäksi, että korvauksen saaja noudattaa valitsemiensa toimenpiteiden mukaisesti Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 5 §:ssä tarkoitettua maataloustoiminnan vaatimusta sekä suunnitelma-asetuksen 70 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevia vähimmäisvaatimuksia.

Eläinten hyvinvointikorvauksen, luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvauksen ja alkuperäisrotueläinten kasvattamisesta maksettavan ympäristökorvauksen edellytyksenä on 1 momentissa säädettyjen vaatimusten lisäksi, että korvauksen saaja noudattaa suunnitelma-asetuksen 70 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja eläinten hyvinvointia koskevia vähimmäisvaatimuksia.

Edellä 1–3 momentissa säädettyjä vaatimuksia ei sovelleta siltä osin kuin kyse on 10 §:ssä tarkoitettua korvauksesta maatalojen neuvontapalveluihin.

Tässä laissa tarkoitettua sitoumuksen antamisen, sopimuksen tekemisen ja korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijana oleva luonnollinen henkilö tai hänen puolisonsa on tuki-vuotta taikka sitoumus- tai sopimuskauden alkamista edeltävän vuoden joulukuun 31 päivänä vä-

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

hintään 18-vuotias. Alle 18-vuotias voi antaa sitoumuksen, hänen kanssaan voidaan tehdä sopimus ja hänelle voidaan myöntää korvausta, jos hän on solminut avioliiton, harjoittaa maataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempansa kanssa tai ikää koskevasta vaatimuksesta poikkeamiseen on muita erityisiä syitä. Jos maa- ja puutarhataloutta harjoitetaan useamman viljelijän toimesta tai yhteisömuodossa, korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että vähintään yksi viljelijä, yhteisön jäsen, osakas tai yhtiömies täyttää ikää koskevan vaatimuksen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1–3 momentissa tarkoitetuista vaatimuksista, maatalousmaasta ja sen käytöstä muuhun kuin maataloustoimintaan ja pois-tamisesta maatalouskäytöstä sekä perus- ja kasvulohkojen määrittelystä ja vähimmäiskoosta.

5 §

Ympäristökorvaus

Ympäristökorvausta voidaan myöntää ympäristökorvauksen piiriin kuuluvien toimenpiteiden toteuttamista koskevan ympäristösitoumuksen perusteella ja seuraavien ympäristösopimusten perusteella:

- 1) maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskeva ympäristösopimus;
- 2) kosteikkojen hoitoa koskeva ympäristösopimus;
- 3) alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskeva ympäristösopimus;
- 4) alkuperäiskasvien varmuuskokoelmia koskeva ympäristösopimus;
- 5) alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskeva ympäristösopimus;
- 6) alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskeva ympäristösopimus.

Ympäristösitoumuksen voi antaa aktiiviviljelijä. Aktiiviviljelijän tulee sitoutua tilakohtaisiin toimenpiteisiin. Aktiiviviljelijä voi lisäksi toteuttaa yhtä tai useampaa lohko-kohtaista toimenpidettä. Ympäristösitoumukseen perustuvan ympäristökorvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että aktiiviviljelijällä on hallinnassaan koko sitoumuskauden ajan vähintään viisi hehtaaria sitoumukseen sisältyvää korvauskelpoista alaa tai, jos kyse on puutarhakasvien viljelyyn liittyvästä ympäristökorvauksesta, vähintään yksi hehtaari puutarhakasvien viljelyksessä olevaa sitoumukseen sisältyvää korvauskelpoista alaa.

Ympäristösopimuksen voi tehdä viljelijä. Ympäristösopimuksen voi lisäksi tehdä rekisteröity yhdistys kosteikkojen hoitoa tai maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevista toimenpiteistä ja vesilain (587/2011) 12 luvussa tarkoitettu vesioikeudellinen yhteisö kosteikkojen hoitoa koskevista toimenpiteistä. Ympäristösopimuksen alkuperäiskasvilajikkeen ylläpidosta voi tehdä alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitäjä sellaisen lajikkeen viljelystä, joka on hyväksytty siemenlain (600/2019) 8 §:ssä tarkoitettuun kasvilajikeluetteluun. Ympäristösopimus alkuperäiskasvien varmuuskokoelmien ylläpidosta voidaan tehdä kansallista kasvigeenivaraohjelmaa koordinoivan tahon kanssa. Ympäristösopimus alkuperäisrotujen perimän säilytyksestä voidaan tehdä kansallista eläingenivaraohjelmaa koordinoivan tahon kanssa. Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmien ylläpitoa koskevan ympäristösopimuksen ja alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskevan ympäristösopimuksen hyväksymisen edellytyksenä on, että maa- ja metsätalousministeriö on hyväksynyt geenivarojen säilytystä koskevan toimenpidesuunnitelman.

Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmien ylläpitoa koskevaan ympäristösopimukseen ja alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskevaan ympäristösopimukseen liittyvistä hankinnoista säädetään julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettussa ympäristösopimuksessa viljelijä sitoutuu lohkokohtaisiin toimenpiteisiin pellon ulkopuolisella alueella. Kaikkien 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen ympäristösopimusten osalta on tehtävä tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (/), jäljempänä *toimeenpanolaki*, 20 §:n 5 momentissa tarkoitettu hallinnollinen tarkastuskäynti, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta. Tarkastuskäynti on tehtävä viimeistään ennen kuin sopimuksen perusteella maksetaan ympäristökorvausta toisesta sopimusvuodesta. Ympäristökorvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että sopimuksen kohteena oleva ala on vähintään 0,30 hehtaaria. Sopimusalueen on oltava ympäristösopimuksen tekijän hallinnassa koko sopimuskauden. Sopimus voidaan tehdä vuokratusta alasta, sillä edellytyksellä, että vuokrasopimus on voimassa koko sopimuskauden.

Alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen tekemisen ja sen nojalla myönnettävän ympäristökorvauksen edellytyksenä on, että korvauksen saajalla on hallinnassaan koko korvauksen kattaman ajan vähintään:

- 1) yksi eläinyksikkö, jos kyse on naudoista, lampaista, vuohista tai hevosista; tai
- 2) 0,296 eläinyksikköä, jos kyse on maatiaiskanoista tai -kukoista.

Toimeenpanolaissa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen päättää ympäristösitoumuksen hyväksymisestä sekä 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua ympäristösopimuksen tekemisestä. Tässä pykälässä tarkoitettu ympäristösitoumus annetaan ja 1 momentin 1–5 kohdassa tarkoitettu ympäristösopimus tehdään viideksi vuodeksi, jonka jälkeen niitä voidaan jatkaa enintään kahdella vuodella kerrallaan. Edellä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu ympäristösopimus tehdään yhdeksi vuodeksi kerrallaan.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen myöntämisen edellytyksistä, ympäristökorvauksen piiriin kuuluvista toimenpiteistä, niistä luopumisesta ja niiden vaihtamisesta, korvauskaudesta, rahoituksesta, korvauskelpoisesta alasta ja sen siirtämisestä, edellä 5 momentissa tarkoitettua muun alan määritelmästä, korvauksen enimmäismäärästä ja yksikkökohtaisesta määrästä, korvauksen yksikkökohtaisen määrän korottamisesta ja alentamisesta, ympäristösopimuksista ja niiden ehdoista, etusijajärjestyksestä sitoumuksia annettaessa ja sopimuksia tehtäessä, eläinyksiköistä, eläinyksiköiden laskemisesta, maatalouden geenivarojen säilyttämistoimenpiteistä ja korvauksen määrästä, toimenpidesuunnitelman sisällöstä sekä muista korvauksen ehdoista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ympäristökorvauksen toimenpiteiden teknisestä toteuttamisesta maatilalla.

6 §

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus

Luonnonmukaisen tuotannon korvausta voidaan myöntää luonnonmukaisesta tuotannosta tai siihen siirtymisestä aktiiviviljelijälle, joka antaa viiden vuoden pituisen sitoumuksen luonnonmukaisesta kasvintuotannosta tai luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta ja joka on ilmoittautunut luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään ja joka noudattaa luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/848 III luvussa tarkoitettuja tuotantosääntöjä.

Luonnonmukaista kasvintuotantoa koskevan sitoumuksen perusteella maksettavan luonnonmukaisen tuotannon korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

koko sitoumuskauden ajan vähintään viisi hehtaaria sitoumukseen sisältyvää korvauskelpoista peltoalaa, tai, jos kyse on puutarhakasvien viljelyyn liittyvästä luonnonmukaisesta tuotannosta, vähintään yksi hehtaari sitoumukseen sisältyvää puutarhakasvien viljelyksessä olevaa korvauskelpoista peltoalaa.

Luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan sitoumuksen perusteella maksettavan luonnonmukaisen tuotannon korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että viljelijä antaa sitoumuksen myös luonnonmukaisesta kasvintuotannosta ja että viljelijällä on kunakin sitoumusvuonna hallinnassaan keskimäärin vähintään viisi eläinyksikköä luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa.

Toimeenpanolain 7 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen päättää luonnonmukaista kasvintuotantoa tai luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan sitoumuksen hyväksymisestä. Edellä 1 momentissa tarkoitettua sitoumusta voidaan jatkaa viiden vuoden sitoumuskauden jälkeen enintään kahdella vuodella kerrallaan.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä luonnonmukaisen tuotannon korvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvauskelpoisesta alasta ja sen siirtämisestä, rahoituksesta, korvauksen enimmäismäärästä ja yksikkökohtaisesta määrästä, korvauksen yksikkökohtaisen määrän korottamisesta ja alentamisesta, etusijajärjestyksestä sitoumuksia annettaessa, eläinyksiköistä, keskimääräisen eläintiheyden laskemisesta ja muista korvauksen ehdoista.

7 §

Eläinten hyvinvointikorvaus

Eläinten hyvinvointikorvausta voidaan myöntää viljelijälle, joka antaa sitoumuksen vähintään yhden eläinten hyvinvointia edistävän toimenpiteen toteuttamisesta.

Eläinten hyvinvointikorvauksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan korvauksen perusteena olevan eläinlajin eläimiä maatilallaan. Eläimiä on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään:

- 1) 15 eläinyksikköä, jos kyse on naudoista tai sioista maksettavasta korvauksesta;
- 2) viisi eläinyksikköä, jos kyse on lampaista tai vuohista maksettavasta korvauksesta;
- 3) 60 eläinyksikköä, jos kyse on broilereista ja kalkkunoista maksettavasta korvauksesta;
- 4) 14 eläinyksikköä, jos kyse on munivista kanoista ja näiden emoista maksettavasta korvauksesta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua eläinmäärää laskettaessa otetaan huomioon tuotantomuodolle tyypilliset tuotantokatkokset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvauksen määrästä, rahoituksesta, eläinyksiköistä, eläinyksiköiden laskemisesta ja 3 momentissa tarkoitettua tuotantokatkosten huomioimisesta sekä muista korvauksen ehdoista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen toimenpiteiden teknisestä toteuttamisesta maatilalla.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

8 §

Luonnonhaittakorvaus

Luonnonhaittakorvausta voidaan myöntää aktiiviviljelijälle, joka noudattaa korvauksen ehtoja. Korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan vähintään viisi hehtaaria luonnonhaittakorvauksessa korvaukelpoista maatalousmaata.

Luonnonhaittakorvauksen tasoa voidaan laskea asteittain tilakoon kasvaessa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvaukelpoisesta alasta ja sen siirtämisestä, korvauskaudesta, rahoituksesta, korvauksen alueellisesta eriyttämisestä, korvauksen asteittaisesta alentamisesta tilakoon perusteella, korvauksen enimmäismäärästä ja yksikkökohtaisesta määrästä, korvauksen yksikkökoh-taisen määrän korottamisesta ja alentamisesta sekä muista korvauksen ehdoista.

9 §

Ei-tuotannollisten investointien korvaus

Ei-tuotannollisten investointien korvausta voidaan myöntää viljelijälle, rekisteröidylle yhdis-tykselle ja vesilain 12 luvussa tarkoitetulle vesioikeudelliselle yhteisölle kosteikkoinvestoinnis-ta. Kosteikkoinvestoinnin pinta-alan on oltava reuna-alueineen vähintään 0,3 hehtaaria. Ei-tuo-tannollisten investointien korvauksen kohteen on oltava korvauksen hakijan hallinnassa koko in-vestointihankkeen toteuttamisen ajan.

Ei-tuotannollisten investointien korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että investoinnin kohteen hoidosta tehdään 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu sopimus.

Kosteikkoinvestoinnin osalta on tehtävä toimeenpanolain 20 §:n 5 momentissa tarkoitettu hal-linnollinen tarkastuskäynti, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta.

Korvauksen käyttämisestä tavaroiden ja palveluiden hankintaan sekä urakalla teettämisestä säädetään julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ei-tuotannollisten investoin-tien korvauksen myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta, korvauksen määrästä ja korvauksen muista ehdoista.

10 §

Korvaus maatilojen neuvontapalveluihin

Korvausta maatilojen neuvontapalveluihin voidaan myöntää suunnitelma-asetuksen 15 artiklassa ja 78 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua neuvonnasta.

Korvaus maksetaan toimeenpanolain 46 §:n mukaisesti hyväksytyille neuvojalle, tai jos tämä on toisen palveluksessa, hänen työnantajalleen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä maatilojen neuvontapalvelu-jen korvauksen myöntämisen ja maksamisen edellytyksistä, korvauksen määrästä, neuvonnan si-sällöstä, rahoituksesta ja korvauksen määräytymisperusteista.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

11 §

Korvauksen maksamisen edellytykset

Ympäristökorvauksen ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että korvauksen saa ja toimittaa korvauksen myöntävälle viranomaiselle vuosittain korvauksen maksua koskevan hakemuksen sähköisesti toimeenpanolain 12 §:ssä säädetyllä tavalla. Eituotannollisten investointien korvausta sekä 5 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettua ympäristösopimuksen johdosta maksettavaa ympäristökorvausta maksetaan enintään myönnetyn korvauksen määrää vastaava osuus maksuhakemukseen sisällyttävistä hyväksyttävistä kustannuksista.

Neuvojan on annettava neuvonnasta elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskukselle ennakoilmoitus. Maatilojen neuvontapalveluista maksettavan korvauksen edellytyksenä on, että neuvonnan saaja on vahvistanut neuvontapalvelun toteutumisen, neuvontatapahtumasta ja annetun neuvonnan sisällöstä annetaan riittävä selvitys ja että korvausta haetaan neljän kuukauden kuluessa edellä mainitusta ennakoilmoituksesta.

Pienin lohkokoko, josta voidaan maksaa tässä laissa tarkoitettuja korvauksia, on 0,05 hehtaaria. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että maksettavan korvauksen määrä sitoumus-, sopimus- tai korvausvuodelta on korvauksen saajaa ja yksittäistä korvausta kohden vähintään 100 euroa.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että toimeenpanolain 20 §:ssä tarkoitettu hallinnollinen tarkastus on tehty 3 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen korvausmuotojen tarkastettavissa olevista tukiehdosta ennen horisontaaliasetuksen 44 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua ennakon tai ensimmäisen erän maksamista. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että toimeenpanolain 21 §:ssä tarkoitettua pinta-alamonitoroinnin alustavien tulosten tulee olla käytettävissä ennen ennakon maksamista ja valmiina ennen ensimmäisen erän maksamista. Jos maatilaan kohdistuu paikan päällä tehtävä valvonta, paikan päällä tehtävän valvonnan tulee olla maatilan osalta loppuun suoritettu ennen ensimmäisen erän maksua.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä korvauksen maksamisen edellytyksistä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen alarajan laskennassa käytettävistä perusteista.

Ruokavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä korvauksen hakemisessa noudatettavasta menettelystä ja 2 momentissa tarkoitettua ennakoilmoituksesta.

12 §

Sitoumuksen ja sopimuksen muuttaminen, mukauttaminen ja siirtäminen

Tässä laissa tarkoitettua sitoumusta ja 5 §:n 1 momentin 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitettuja ympäristösopimuksia voidaan muuttaa sitoumus- ja sopimuskauden aikana. Luonnonmukaisesta tuotannosta annettu kasvintuotantositoumus voidaan muuttaa luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta annettavaksi sitoumukseksi. Luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta annettu sitoumus voidaan muuttaa luonnonmukaisesta kasvintuotantotuotannosta annettavaksi sitoumukseksi, jos luonnonmukaisen kotieläintuotannon vaatimus eläinyksikkömäärästä ei enää täyty. Korvauksen saajan on noudatettava muutettua sitoumusta ja sopimusta alkuperäisen sitoumuksen ja sopimuksen voimassaolon loppuun saakka.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

Tässä laissa tarkoitettuun sitoumukseen ja 5 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettuihin ympäristösopimuksiin sisältyvää alaa voidaan muuttaa sitoumus- ja sopimuskauden aikana valvonnan, peltolohkokesterin ajantasaistuksen ja korvauksen saajan hakemuksen perusteella. Edellä 5 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun sopimukseen sisältyvää alaa ja sopimuksen ehtoja voidaan muuttaa toimeenpanolain 20 §:n 5 momentissa tarkoitettun hallinnollisen tarkastuskäynnin perusteella.

Edellä 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua alkuperäiskasvien varmuuskokeiden ylläpitoa tai alkuperäisrotujen perimän säilyttämistä koskevaa toimenpidesuunnitelmaa voidaan muuttaa.

Jos korvauksensaaja siirtää 5 tai 6 §:ssä tarkoitettun sitoumuksen tai 5 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettun ympäristösopimuksen tai näihin kuuluvaa alaa toiselle, siirronsaaja voi jatkaa sitoumuksen tai ympäristösopimuksen taikka niiden osan noudattamista jäljellä olevan sitoumus- tai sopimuskauden ajan. Jos siirronsaaja ei jatka sitoumuksen tai ympäristösopimuksen noudattamista, sitoumus tai sopimus raukeaa. Sitoumuksen tai sopimuksen siirtäneeltä korvauksensaajalta ei edellytetä tällöin jo maksetun korvauksen takaisin maksamista. Korvauksensaaja voi siirtää 7 §:ssä tarkoitettun sitoumuksen tai 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettun ympäristösopimuksen, jos koko maatalan hallinta samalla siirretään toiselle. Sitoumuksen tai ympäristösopimuksen taikka niiden osan siirtämistä on haettava 15 työpäivän kuluessa niiden kohteena olevan alan tai eläinten omistus- tai hallintaoikeuden siirtymisestä.

Sitoumusta ja ympäristösopimusta voidaan mukauttaa kyseisen korvauksen ehtoja koskevan lainsäädännön muutosten huomioimiseksi siten kuin suunnitelma-asetuksen 70 artiklan 7 kohdassa säädetään. Jos korvauksensaaja ei hyväksy mukautusta, sitoumus tai ympäristösopimus raukeaa, eikä jo maksettua korvausta peritä takaisin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä sitoumuksen tai sopimuksen muuttamisen, siirtämisen ja mukauttamisen edellytyksistä.

13 §

Sitoumuksen ja sopimuksen lakkaaminen

Tässä laissa tarkoitettu sitoumus tai ympäristösopimus raukeaa, jos eläinmäärä tai korvauskelpoinen ala laskee sitoumuksen tai ympäristösopimuksen siirtämisen johdosta alle vaaditun vähimmäismäärän.

Sitoumuksesta ja ympäristösopimuksesta voidaan luopua kesken niiden voimassaolokauden yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 3 artiklassa tarkoitetuissa ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisten olosuhteiden tilanteissa.

Ympäristösopimus tai sen osa voidaan purkaa, jos korvauksen saaja on salannut sopimuksen tekemiseen olennaisesti vaikuttavan seikan tai antanut sellaisesta olennaisesti virheellisen tiedon taikka jos hän tai maatalan myöhempi omistaja, jolle sopimus on siirretty, olennaisesti rikkoo sopimusehtoja. Edellä 5 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu ympäristösopimus voidaan purkaa, jos sopimuksen kohteena oleva ala ei täytä korvauksen myöntämisen edellytyksiä. Jos ympäristösopimus puretaan, sopimuksen perusteella maksettu korvaus on perittävä takaisin koko sopimuskaudelta.

Takaisinperintään sitoumuksen tai sopimuksen lakatessa sovelletaan muilta osin toimeenpanolakia.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä sitoumuksen tai sopimuksen lakkaamisen edellytyksistä.

14 §

Ei-tuotannollisten investointien korvausta koskevan tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen

Ei-tuotannollisten investointien korvausta koskevan päätöksen mukainen oikeus korvaukseen voidaan siirtää toiselle, jos korvauksen myöntämisen edellytykset täyttyvät ja siirronsaaja täyttää mainitun korvauksen saajaa koskevat edellytykset.

15 §

Korvauksen epääminen

Tässä laissa tarkoitettu korvaus voidaan jättää myöntämättä ja maksamatta sekä 5 ja 6 §:ssä tarkoitettu sitoumus sekä 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu ympäristösopimus jättää hyväksymättä, jos korvauksen saamiseksi olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta.

Sitoumuksen ja ympäristösopimuksen perusteella maksettu korvaus on perittävä takaisin koko sitoumus- ja sopimuskaudelta, jos edellytykset, joiden perusteella korvausta myönnetään, eivät ole lainkaan täyttyneet koko sitoumus- ja sopimuskauden aikana.

Uutta sitoumusta ei voi antaa tai uutta ympäristösopimusta tehdä, jos korvauksen saaja on kesken sitoumus- tai sopimuskauden luopunut vastaavasta sitoumuksesta tai sopimuksesta eikä luopumisesta ole kulunut kahta vuotta.

Uutta 5 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua ympäristösopimusta ei voi tehdä, jos valvonnassa on todettu, että korvauksen saaja on jättänyt olennaisesti noudattamatta vastaavaan sopimukseen perustuvia korvauksen ehtoja korvauksen hakemista edeltävän kahden sopimusvuoden aikana.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin epäämisen perusteista sekä korvausjärjestelmän ulkopuolelle sulkemisesta.

16 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annettu laki (1360/2014).

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

17 §

Siirtymäsäännökset

Eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain nojalla annetut valtioneuvoston ja maa- ja metsätalousministeriön asetukset sekä Ruokaviraston määräykset jäävät edelleen voimaan, kunnes toisin säädetään tai määrätään.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleeseen hakemukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat, eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain mukaiset sitoumukset ja sopimukset muunnetaan niiden jäljellä olevan sitoumus- tai sopimuskauden loppuun asti tämän lain mukaisiksi ympäristösitoumuksiksi, ympäristösopimuksiksi tai luonnonmukaista tuotantoa koskeviksi sitoumuksiksi, jos korvauksen saaja hyväksyy muuntamisen. Jos korvauksen saaja ei hyväksy muuntamista, sitoumukset ja sopimukset raukeavat ilman korvauksen saajan velvollisuutta maksaa korvaus takaisin.

Jos korvauksen saajalla on ollut eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain mukainen maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskeva ympäristösopimus tai kosteikkojen hoitoa koskeva ympäristösopimus, hän voi tehdä tämän lain 5 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun ympäristösopimuksen.

Mitä 5 §:n 5 momentissa säädetään hallinnollisesta tarkastuskäynnistä, sovelletaan 31 päivän joulukuuta 2019 jälkeen tehtyihin vastaaviin tarkastuskäynteihin, jotka ovat koskeneet eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain mukaisia maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevia ympäristösopimuksia ja kosteikkojen hoitoa koskevia ympäristösopimuksia ja joissa sopimuksen kohteena oleva ala on mitattu, todettu korvauskelpoiseksi ja hyväksytty sopimukseen.

Jos kosteikkoinvestointiin on myönnetty ennen tämän lain voimaantuloa ei-tuotannollisten investointien korvausta, kohteen hoidosta tehtävään sopimukseen sovelletaan tämän lain säännöksiä.

Mitä 15 §:n 4 momentissa säädetään valvonnasta, sovelletaan 31 päivän joulukuuta 2020 jälkeen valvonnassa tehtyihin havaintoihin.

3.

Laki

tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta

Eduskunnan päätöksen mukaan säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetussa laissa (/), jäljempänä *suorien viljelijätukien laki*, tarkoitettujen tukien, maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001), jäljempänä *kansallisten tukien laki*, tarkoitettujen tukien sekä eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetussa laissa (/) tarkoitettuja tukia koskevan asian toimeenpanoon.

Suorien viljelijätukien laissa ja eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetussa laissa tarkoitettuihin tukiiin liittyvien suunnitelmien ja varojen hallinnointiin sovelletaan, mitä yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista annetussa laissa (/) säädetään.

2 §

Lain soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa

Tätä lakia sovelletaan Ahvenanmaan maakunnassa suorien viljelijätukien laissa ja kansallisten tukien laissa tarkoitettujen tukien toimeenpanoon, jos asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) nojalla valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

3 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Tätä lakia sovelletaan Euroopan unionin varoista rahoitettujen tukien toimeenpanoon, jollei Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

Jos 1 §:ssä mainituissa laeissa on tästä laista poikkeavia säännöksiä, niitä sovelletaan tämän lain asemesta.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

4§

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *horisontaaliasetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2021/2116;

2) *suunnitelma-asetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laatimien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maa-seuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2021/2115;

3) *hakemusjärjestelmäasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmetyt hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) 2022/1173;

4) *laadunarviointiasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmetyt hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta annettua komission delegoitua asetusta (EU) 2022 /1172;

5) *varainhoitoasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen ja hyväksymisen, tarkastusten, vakuuksien ja avoimuuden osalta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) 2022/128;

6) *yleisellä varainhoitoasetuksella* unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) 2018/1046;

7) *yleisellä tietosuojasetuksella* luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679;

8) *ehdollisuudella* suunnitelma-asetuksen 12 ja 13 artiklassa sekä mainitun asetuksen liitteessä III tarkoitettuja ehdollisuuden vaatimuksia.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

2 luku

Viranomaisten tehtävät ja toimivalta

5 §

Maa- ja metsätalousministeriö

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa yleisestä maatalouden tukihallinnon ohjauksesta ja kehittämisestä. Lisäksi ministeriö vastaa eri tukijärjestelmien ja Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman vuosille 2023–2027 valmistelusta, varojen käytön suunnittelusta sekä strategiasuunnitelman toteutumisen ja vaikutusten seurannasta.

6 §

Ruokavirasto

Ruokavirasto vastaa tukijärjestelmien ja Manner-Suomen osalta Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmaan vuosille 2023–2027 toimeenpanon suunnittelusta, toteutuksesta, kehittämisestä ja seurannasta sekä varojen käytön asianmukaisesta hallinnosta ja valvonnasta. Ruokavirasto ohjaa ja valvoo tukijärjestelmien toimeenpanoa sekä muita viranomaisia näiden hoitaessa horisontaaliasetuksen 9 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan nojalla maksajaviraston vastuulle kuuluvia tehtäviä. Ruokavirasto vastaa lisäksi tukeen liittyvien menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä, maksujen suorittamisesta sekä muista tukijärjestelmiin liittyvistä hallinnollisista tehtävistä sekä komissiolle vuosittain toimitettavista laadunarviointiraporteista sekä tuloksellisuuskertomuksista.

Ruokavirasto tekee päätöksen kansallisten tukien lain 6 §:n 2 kohdassa tarkoitettuun kuljetusavustuksesta ja tuesta kotieläintalouden palveluille sekä eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n mukaisesta ympäristökorvauksesta, kun korvauksen perusteena on viimeksi mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettu alkuperäiskasvien varmuuskokeiden ylläpitoa koskeva ympäristösopimus tai alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskeva ympäristösopimus. Asian käsittelyyn Ruokavirastossa sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään.

Ruokavirasto tekee päätöksen horisontaaliasetuksen 56 artiklan 3 kohdassa ja 86 artiklassa tarkoitettujen määrien palauttamatta jättämisestä.

7 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen:

1) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:ssä tarkoitettua ympäristökorvauksen myöntämisestä, jos korvauksen perusteena on mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettu alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskeva ympäristösopimus;

2) kansallisten tukien lain 6 §:ssä tarkoitettua puutarhatuotteiden sekä metsämarjojen ja -sienten varastoinnin tuen, kasvihuonetuotannon tuen, porotalouden tuen ja mehiläistalouden tuen myöntämisestä;

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

3) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetussa laissa annetun lain 10 §:ssä tarkoitettua maatilojen neuvontapalvelujen korvauksen myöntämisestä;

4) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 6 §:ssä tarkoitettua luonnonmukaisen tuotannon korvauksen myöntämisestä;

5) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 9 §:ssä tarkoitettua ei-tuotannollisten investointien korvauksen myöntämisestä;

6) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 1 momentin 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitettua ympäristösopimuksen ja 6 §:ssä tarkoitettua luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksen myöntämisestä sekä siirtämisestä ja päättämisestä kesken sopimus- tai sitoumuskauden.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus suorittaa lisäksi tukien, korvausten ja ehdollisuuden tarkastusta ja valvontaa sekä laadunarviointia siten kuin jäljempänä säädetään.

8 §

Aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto suorittaa ehdollisuuden valvontaa siten kuin jäljempänä säädetään.

9 §

Ahvenanmaan valtionvirasto

Ahvenanmaan valtionvirasto tekee Ahvenanmaan maakunnassa päätöksen kansallisten tukien lain 6 §:ssä tarkoitettua puutarhatuotteiden varastoinnin tuen, kasvihuonetuotannon tuen ja mehiläistalouden tuen myöntämisestä.

Ahvenanmaan valtionvirasto suorittaa lisäksi tukien ja ehdollisuuden tarkastusta ja valvontaa sekä laadunarviointia Ahvenanmaan maakunnassa siten kuin jäljempänä säädetään.

10 §

Kunta

Kunta tekee päätöksen:

1) suorien viljelijätukien lain 4 ja 18 §:ssä tarkoitettua tuen ja palkkion myöntämisestä;

2) suorien viljelijätukien lain 8 §:ssä tarkoitettua ennallistamisvelvollisuudesta;

3) kansallisten tukien lain 6 §:ssä tarkoitettua tuen myöntämisestä, jollei toimivalta kuulu tämän lain 6 §:n 2 momentin mukaan Ruokavirastolle tai 7 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle taikka 9 §:n 1 momentin mukaan Ahvenanmaan valtionvirastolle;

4) kansallisten tukien lain 10 f §:ssä tarkoitettua sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettua tuen viitemäärän siirtämisestä ja jakamisesta;

5) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5–7 §:n mukaisen korvauksen myöntämisestä, jollei toimivalta kuulu tämän lain 6 §:n 2 momentin mukaan Ruokavirastolle tai 7 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle;

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

6) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 2 momentissa ja 7 §:ssä tarkoitettua sitoumuksen siirtämisestä ja päättämisestä kesken sitoumuskauden.

Kunta suorittaa lisäksi hallinnollista tarkastusta ja ehdollisuuden seuraamuksen arviointia hallinnollisessa tarkastuksessa siten kuin jäljempänä säädetään.

Mitä tässä laissa säädetään kunnasta, koskee myös kuntayhtymää ja maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa (210/2010) tarkoitettua yhteistoiminta-aluetta.

11 §

Viranomaisen alueellinen toimivalta

Jollei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain (897/2009) nojalla toimivallasta muuta säädetä, toimivaltainen on se tämän lain 7–10 §:ssä tarkoitettu viranomainen, jonka toimialueella maatilalla sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta, toimivaltainen on se viranomainen, jonka toimialueella pääosa maatilalla sijaitsee.

Edellä 1 momentista poiketen toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jollei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain nojalla toimivallasta muuta säädetä, on se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella:

- 1) investointi toteutetaan, jos hakemus koskee ei-tuotannollista investointia;
- 2) sopimuksen kohteena oleva alue sijaitsee, jos ympäristösopimuksen hakija on eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 9 §:ssä tarkoitettu rekisteröity yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö;
- 3) tuotteiden varasto sijaitsee, jos hakemus koskee metsämarjojen ja sienten varastointitukea;
- 4) mehiläistalouden harjoittajan toimintapiste sijaitsee, jos hakemus koskee mehiläistalouden tukea.

Porotalouden tukea koskevassa asiassa toimivaltainen viranomainen on Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Kunta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi siirtää asian toisen kunnan tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ratkaistavaksi painavasta syystä.

3 luku

Tuen hakumenettely

12 §

Tuen hakeminen

Tukea koskeva hakemus tehdään sähköisesti verkkopalvelussa, joka on osa ruokahallinnon tietovarannosta annetussa laissa (560/2021) tarkoitettua ruokahallinnon tietovarantoa. Hakija tai hakijat tunnistetaan vahvalla sähköisellä tunnistamisella, siten kuin vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetusta laissa (617/2009) säädetään. Mitä tässä laissa säädetään tukea koskevasta hakemuksesta, koskee myös tukea koskevaa ilmoitusta.

Hakija vastaa tukea koskevasta hakemuksesta ja siihen sisältävien tietojen täydellisyydestä ja virheettömyydestä. Jos tukea koskeva hakemus koskee tilaa, jota hallitsee useampi kuin yksi

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö yhdessä, kaikki tilan haltijat vastaavat yhteisvastuullisesti hakemuksesta ja siihen sisältyvien tietojen täydellisyydestä ja virheettömyydestä.

Ruokavirasto voi 1 momentista poiketen antaa määräyksen siitä, että tukea haetaan muutoin kuin sähköisessä järjestelmässä, jos tukijärjestelmän toimeenpanon kiireellisyys, yksittäisen tukijärjestelmän hakemusten vähäinen määrä tai muu niihin verrattava erityinen syy sitä välttämättä edellyttää.

Ruokavirasto voi antaa määräyksiä tukihakemuksen muodosta, tuen hakemiseen ja ilmoitusten tekemiseen liitettävistä tiedoista, muista tuenhakijalta tai tuensaajalta edellytettävistä selvityksistä sekä hakemuksessa ilmoitettujen tietojen muuttamisen määräajasta. Ruokavirasto antaa lisäksi tarkemmat määräykset tukea koskevan hakemuksen sekä muiden selvitysten jättämisen määräajoista.

13 §

Tiedonantovelvollisuus

Tuenhakijan on annettava toimivaltaiselle viranomaiselle tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksiä koskevat riittävät tiedot.

Tuenhakijan on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle, jos tukea koskeva hakemus on virheellinen tai muuttunut virheelliseksi.

Tuenhakija on viipymättä velvollinen ilmoittamaan kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle sellaisesta olosuhteiden muutoksesta, joka saattaa vaikuttaa tuen määrään taikka aiheuttaa tuen takaisinperinnän tai maksamisen keskeyttämisen taikka tuen lakkauttamisen.

Ylivoimaisesta esteestä ja poikkeuksellisesta olosuhteesta on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kirjallisesti todisteineen 15 työpäivän kuluessa siitä, kun ilmoitus on mahdollista tehdä. Edellä tarkoitettulla tavalla ilmoitusvelvollinen on tuensaaja tai tämän oikeudenomistaja.

14 §

Hakemuksen muuttaminen tai peruuttaminen

Tukea koskevaa hakemusta voidaan oma-aloitteisesti muuttaa tai se voidaan peruuttaa kokonaan tai osittain hakemusjärjestelmäasetuksen 7 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa, jollei erityisestä tukijärjestelmään tai sen toimeenpanoon liittyvästä syystä muuttamista tai peruuttamista ole tarpeen rajata. Kansallisten tukien lain 9 §:ssä tarkoitettua tukea koskevaan hakemukseen sovelletaan hakemusjärjestelmäasetuksen 7 artiklan 1 kohdan a alakohtaa ja kansallisten tukien lain 10 §:ssä tarkoitettua tukea koskevaan hakemukseen hakemusjärjestelmäasetuksen 7 artiklan 1 kohdan c alakohtaa.

Kansallisten tukien lain 25 §:ssä säädetään 1 momentissa säädetyn lisäksi mainitussa laissa tarkoitettua tukea koskevan hakemuksen muuttamisesta ja peruuttamisesta

Hakemusta muutetaan tai se peruutetaan tämän lain 12 §:n 1 momentissa tarkoitettussa järjestelmässä, jollei kyse ole 12 §:n 3 kohdassa tarkoitettusta tilanteesta

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hakemuksen muuttamisesta ja peruuttamisesta sekä muuttamiseen tai peruuttamiseen liittyvistä rajauksista Euroopan unionin lainsäädännön asettamissa rajoissa.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

Ruokavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä hakemuksen muuttamisen tai peruuttamisen määräajoista sekä muuttamisen tai peruuttamisen ilmoitustavasta sekä muuttamisen ja peruuttamisen yhteydessä ilmoitettavista tiedoista.

15 §

Hakemuksen siirtäminen

Tukea koskeva hakemus voidaan siirtää maatilaa uudelle haltijalle koko tilan hallinnan siirron yhteydessä. Koko tilan hallinnan siirrosta on ilmoitettava kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 15 työpäivän kuluessa siitä, kun koko tilan hallinnan siirto on tehty.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hakemuksen siirtämisessä noudatettavasta menettelystä ja koko tilan hallinnan siirron viimeisimmästä ajankohdasta.

Ruokavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä hakemuksen siirtämisessä annettavista tiedoista, hakemuksen siirtoa koskevan ilmoituksen muodosta ja kunnalle ilmoittamisen määräajasta.

16 §

Asiakirjojen säilyttäminen

Tuenhakijan on säilytettävä tukien hakemiseen ja myöntämiseen sekä tukien saamisen ehtoihin liittyvät sellaiset asiakirjat, joita ei toimiteta tuen myöntävälle viranomaiselle, hakuvuoden ja sitä seuraavien neljän kalenterivuoden ajan. Jos kyse on eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua sitoumuksesta tai 5 §:n 1 momentin 1–5 kohdassa tarkoitettua ympäristösopimuksesta taikka 6 §:ssä tarkoitettua sitoumuksesta, edellä tarkoitettujen asiakirjojen on säilytettävä vähintään neljän vuoden ajan sitoumus- tai sopimuskauden päättymisestä. Jos kyse on ehdollisuuteen liittyvistä asiakirjoista, edellä tarkoitettujen asiakirjojen on säilytettävä hakuvuoden ja sitä seuraavien kahden kalenterivuoden ajan, jollei tämän lain 26 §:ssä tarkoitettua lainsäädännössä edellytetä pidempää säilytysaikaa.

Ruokavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetuista säilytettävistä asiakirjoista.

4 luku

Hakemuksen käsittely ja päätöksenteko

17 §

Tukea koskeva päätös

Automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tehty tukea koskeva päätös sekä asian käsittelyyn liittyvät asiakirjat voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

Ruokavirasto voi antaa määräyksiä tukea koskevaan päätöksentekoon käytettävistä järjestelmistä, tietosisällöstä, maksuaineiston käsittelystä, maksutavoista ja maksujen kirjaamisesta tietojärjestelmään.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

18 §

Oikaisu

Jos tuenhakija on saanut tukea vähemmän kuin tämän olisi pitänyt saada tai tuki on perusteetomasti kokonaan evätty, viranomaisen voi päätöksen lainvoiman estämättä ja ilman eri hake-
musta oikaista virheellisen päätöksen.

19 §

Tuelle maksettava korko

Jos tuenhakijalle myönnetään tukea tai myönnetyn tuen määrää korotetaan 18 §:ssä tarkoite-
tun oikaisun johdosta taikka tuenhakijalle maksetaan viranomaisen virheen johdosta maksamatta
jäänyt tuki, oikaisun kohteena olevalle tai maksamatta jääneen tuen määrälle maksetaan korko-
lain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua vuotuista viivästyskorkoa laskettuna siitä päivästä,
jolloin oikaistava päätös oli tehty, oikaisupäätöksen tekopäivään saakka. Korkoa ei kuiten-
kaan makseta, jos oikaisun tarve on johtunut tuenhakijan toiminnasta.

Jos tuenhakijalle myönnetään muutoksenhaun johdosta tukea tai tuen määrää korotetaan, tälle
määrälle voidaan maksaa korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua vuotuista viivästyskorkoa
laskettuna valituksenalaisen päätöksen tekopäivästä muutoksenhakuviranomaisen päätöksen te-
kopäivään saakka. Koron maksamisesta päättää muutoksenhakuviranomainen.

5 luku

Hallinnollinen tarkastus ja pinta-alamonitorointi

20 §

Hallinnollinen tarkastus ja ristiintarkastus

Hallinnollisessa tarkastuksessa tarkastetaan tukea koskevassa hakemuksessa olevien kaikkien
tuen hakemisen edellytyksenä olevien tietojen ilmoittaminen ja tietojen oikeellisuus. Hallinnolli-
nen tarkastus, ristiintarkastukset mukaan luettuina, on järjestelmällistä kaikkiin hakemuksiin,
tiettyyn tukiehtoon tai tuensaajajoukkoon kohdistuvaa tarkastusta, joka kohdistuu kaikkiin niihin
seikkoihin, joita on mahdollista ja tarkoituksenmukaista tarkastaa hallinnollisin tarkastuksin.
Hallinnollista tarkastusta voidaan tehdä myös Ruokaviraston määrittämän otoksen perusteella
osaan tukiehdosta.

Ruokavirasto tekee ristiintarkastukset tietojärjestelmissä oleviin tietoihin. Ristiintarkastuk-
sel- la verrataan eri tietojärjestelmissä olevia tietoja tukihakemuksella ilmoitettuihin tietoihin.

Kunnan, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Ahvenanmaan valtionviraston ja Ruoka-
viraston on tarkastettava tukihakemukseen sisältyvät tiedot. Toimivaltainen tuen myöntävä viran-
omainen tarkastaa hallinnollisessa tarkastuksessa tai ristiintarkastuksessa tukea koskevassa hake-
muksessa olevat tiedot. Kunta tekee lisäksi hallinnollisessa tarkastuksessa havaitun ehdollisuu-
den laiminlyönnin osalta arvioinnin ja seuraamusehdotuksen siltä osin kuin on kyse hyvän maa-

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

talouden ja ympäristön vaatimuksista ja kasvinsuojeluaineita koskevista ehdollisuuden vaatimuksista, mitkä ovat todennettavissa 12 §ssä tarkoitettua tukea koskevan hakemuksen tiedoista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai Ahvenanmaan valtionvirasto tekee ristiintarkastuksessa selvitettäväksi tulleiden tuenhakijoiden osalta tarpeelliset tarkastukset, joiden tulos toimitetaan sähköisesti tuenhakijalle.

Jos hallinnollisessa tarkastuksessa havaitaan virhe hakemuksen tiedoissa, tuenhakijalle ilmoitetaan asiasta sähköisesti ja tuenhakija voi korjata havaitun virheen Ruokaviraston määräämän ajankohdan mennessä. Virhe voidaan kuitenkin korjata vain siinä tapauksessa, että se on mahdollista hakemusjärjestelmäasetuksen 7 artiklan nojalla. Jos tuenhakija ei tee korjaavia toimenpiteitä tai hallinnollinen tarkastus tehdään tässä momentissa tarkoitettua ajankohdan jälkeen, hallinnollisen tarkastuksen tulos otetaan huomioon tuen määrää tai seuraamuksia määrättäessä. Pelto-ohjelmakomission uuden ilmakuvan perusteella tehtävässä ajantasaistukseen liittyvissä ristiintarkastuksissa ei kuitenkaan ole virheen korjausmahdollisuutta.

Ruokavirasto vastaa laadunarviointiasetuksen 4 artiklassa tarkoitettua paikkatietoperusteisen hakujärjestelmän laadunarvioinnista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai Ahvenanmaan valtionvirasto voi tehdä paikkatietoperusteisen hakujärjestelmän laadunarviointiin liittyvä. maastokäynnin pinta-alan määrittämiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 5 momentissa ja 9 §:n 3 momentissa tarkoitettua hallinnollisen tarkastuskäynnin. Hallinnollisessa tarkastuskäynnissä määritetään sopimuksen kohteena oleva ala ja sen tukikelpoisuus. Hallinnollisesta tarkastuskäynnistä ilmoitetaan tuen hakijalle enintään 14 vuorokautta ennen tarkastuksen suorittamista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hallinnollisesta tarkastuksesta ja sen suorittamisesta sekä tarkastuksen vaikutuksesta maksettavan tuen määrään.

21 §

Pinta-alamonitorointi

Pinta-alamonitorointia ja siihen hakemusjärjestelmäasetuksen 11 artiklan mukaisesti rinnastettavia paikkatiedon sisältäviä valokuvia käytetään tuotos- ja tuloraportoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi horisontaalasetuksen 70 artiklan mukaisesti. Pinta-alamonitorointia ja paikkatiedon sisältäviä valokuvia käytettäessä on noudatettava tapaa, joka ei vaaranna henkilöitä koskevia oikeuksia eikä yksityiselämän suojaa ja muuta yksityisyyden suojaa siten kuin yleisessä tietosuojasetuksessa ja tietosuojalaissa (1050/2018) säädetään. Ruokavirasto tekee hakemusjärjestelmäasetuksen 10 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua vuosittaisen suunnitelman.

Jos tukihakemuksella ilmoitettu ei vastaa pinta-alamonitoroinnin tulosta, tuenhakijalle toimitetaan sähköinen selvityspyyntö ja annetaan tälle mahdollisuus tehdä korjaavia toimenpiteitä tai toimittaa riittävän selvityksen tukiehtojen noudattamisesta selvityspyynnössä asetetun määräajan kuluessa. Jos tuenhakija ei tee korjaavia toimenpiteitä Ruokaviraston määräämän ajankohdan mennessä, pinta-alamonitoroinnin tulos otetaan huomioon tuen määrää tai seuraamuksia määrättäessä. Korjaavia toimenpiteitä ei voi kuitenkaan tehdä hakemusjärjestelmäasetuksen 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua ajankohdan jälkeen.

Viranomainen voi arvioida hallinnollisesti toimitettuja selvityksiä tai erityisestä syystä käydä paikan päällä varmistamassa pinta-alamonitoroinnin tuloksen. Ruokavirasto voi lisäksi valita

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

otannalla pinta-alamonitorointiin liittyen tuenhakijoita tai lohkoja tiettyjen tukiehtojen noudattamisen seuraamiseksi.

Ruokavirasto vastaa laadunarviointiasetuksen 5 artiklassa tarkoitetusta pinta-alamonitoroinnin laadunarvioinnista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai Ahvenanmaan valtionvirasto tekee pinta-alamonitoroinnin laadunarviointiin liittyvät paikan päällä tehtävät tarkastuskäynnit. Laadunarvioinnin havainnot toimitetaan tuenhakijalle sähköisesti verkkopalvelussa ja tuenhakija voi korjata hakemusta hakemusjärjestelmäasetuksen 7 artiklassa säädetyllä tavalla.

Mitä tarkastusoikeudesta ja viranomaisen tiedon- ja avunsaantioikeudesta 25 ja 27 §:ssä säädetään, koskee pinta-alamonitoroinnin osalta myös kuntaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pinta-alamonitoroinnissa noudatettavasta menettelystä, käytettävästä aineistosta, aineiston luokittelusta, maastotarkastuskäynneistä, pinta-alamonitoroinnin tulosten vaikutuksista muihin tukiin sekä pinta-alamonitoroinnin laadunarviointiin liittyvistä menettelyistä.

Ruokavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä määräajoista, selvityksen toimittamistavoista sekä korjaavien toimenpiteiden tavoista ja menetelmistä.

6 luku

Valvonta

22 §

Otanta ja paikan päällä tehtävä valvonta

Ruokavirasto tekee päätöksen siitä, mistä tukijärjestelmistä tai tukiehdoista tehdään otanta paikan päällä tehtävään valvontaan. Ruokavirasto valitsee otannalla eri tukijärjestelmien osalta tuenhakijat, joihin kohdistetaan paikan päällä tehtävä valvonta. Ruokavirasto valitsee lisäksi otannalla tilat paikan päällä tehtävään ehdollisuuden valvontaan. Ruokavirasto voi käyttää laadunarviointiasetuksen 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua otosta osana paikan päällä tehtävän valvonnan otantaa.

Paikan päällä tehtävässä valvonnassa tarkastetaan tuenhakijan tukea koskevassa hakemuksessa annettujen tietojen oikeellisuutta sekä se, että valvonnan kohteena olevaan tukeen liittyviä tukikelpoisuusperusteita, tukiehtoja sekä tukeen liittyviä perustasoja on noudatettu. Lisäksi tarkastetaan ehdollisuuden vaatimusten noudattamista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukiehtojen valvonnasta sekä vähimmäistarkastusmäärästä ja otoksen valinnasta, valvonnassa noudatettavasta menettelystä, eläinmäärien tarkastamisesta, perus- ja kasvulohkojen ulko- ja sisärajojen määrittämisestä ja mitausmenetelmästä, -tavasta ja -tarkkuudesta sekä mittapoikkeamasta, sekä peruslohkotietojen päivittämisestä.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

23 §

Valvonnan laajentaminen

Jos tässä laissa tarkoitetun valvonnan tai muun valvonnan yhteydessä havaitaan tai valvonnan suorittavan viranomaisen tietoon tulee tässä laissa tarkoitetun tuen myöntämisen edellytyksiä tai ehdollisuutta koskeva virhe tai laiminlyönti, valvonta on laajennettava tässä laissa tarkoitettua tukea tai ehdollisuutta koskevaksi valvonnaksi.

Jos viranomaisen tietoon muutoin tulee tuen myöntämisen edellytyksiä tai ehdollisuutta koskeva virhe tai laiminlyönti tai viranomainen muutoin pitää sitä tarpeellisena, viranomainen voi riippumatta 22 §:ssä tarkoitetun otannan tuloksista tehdä tuenhakijaa koskevan tarkastuksen.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitetussa tilanteessa virhe tai laiminlyönti tulee sellaisen viranomaisen tietoon, jolla ei ole toimivaltaa tehdä tuen tai ehdollisuuden valvontaa, asiasta on ilmoitettava toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tai aluehallintovirastolle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valvonnan laajentamisesta.

24 §

Pinta-ala monitorointi ja uusien tekniikoiden käyttäminen valvonnassa

Pinta-alamonitorointia voidaan käyttää horisontaaliasetuksen 83 artiklan mukaisena valvontajärjestelmänä ehdollisuuden valvonnassa.

Suoritettaessa horisontaaliasetuksen 83 artiklan 6 kohdan c alakohdan mukaista valvontaa sekä paikkatiedon sisältäviä valokuvia ja miehittämättömiä ilma-aluksia käytettäessä on noudatettava tapaa, joka ei vaaranna henkilöitä koskevia oikeuksia eikä yksityiselämän suojaa ja muuta yksityisyyden suojaa siten kuin yleisessä tietosuojasetuksessa ja tietosuojalaissa säädetään. Jos valvonnassa käytetään miehittämätöntä ilma-alusta, ilma-aluksen käyttöoikeus valvonnassa on virkavastuulla toimivalla viranomaisella.

Pinta-alamonitorointia tai edellä 2 momentissa tarkoitettuja uusia tekniikoita voidaan käyttää tukikelpoisuusperusteiden, tukiehtojen sekä tukeen liittyvien perustasojen valvonnassa sekä 20 §:n 5 momentissa tarkoitetussa hallinnollisessa tarkastuskäynnissä. Pinta-alamonitorointiin sovelletaan mitä 21 §:ssä säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pinta-alamonitoroinnista ehdollisuuden valvonnassa, pinta-alamonitoroinnin ulkopuolella olevien ehtojen valvonnasta, uusien tekniikoiden käyttämisestä, uusilta tekniikoilta edellytettävistä teknisistä vaatimuksista ja pinta-alamonitoroinnin teknisestä suorittamisesta.

25 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla, Ahvenanmaan valtionvirastolla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja aluehallintovirastolla on oikeus suorittaa tässä laissa tarkoitettua tuen ja ehdollisuuden vaatimusten tarkastamiseksi ja valvomiseksi tuenhakijoihin ja -sääntöihin kohdistuvia tarkastuksia. Jos tuen saamisen edellytysten valvonta tätä edellyttää, tarkastus

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

saadaan suorittaa teurastamossa ja maataloustuotteiden jalostusta tai välittämistä harjoittavassa yrityksessä.

Valvontaa tai tarkastusta suorittavalla viranomaisella on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa tuenhakijan kirjanpito, maa- ja puutarhataloustuotteet, eläimet, rehut ja elintarvikkeet, niiden tuotanto-olosuhteet, tuotantorakennukset ja -laitokset, jalostuslaitokset, varastot, laitteistot, kuljetuskalusto, viljelmät, laitumet, maisemapiirteet ja pellon ulkopuoliset ympäristösopimusalueet sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa.

Valvontaa tai tarkastusta suorittavalla viranomaisella on oikeus tehtävänsä suorittamista varten tallentaa ääntä tai kuvaa noudattaen sellaista tapaa, joka ei vaaranna henkilöitä koskevia oikeuksia eikä yksityiselämän suojaa ja muuta yksityisyyden suojaa siten kuin yleisessä tietosuojasetuksessa ja tietosuojalaissa säädetään.

Ruokavirastolla on oikeus olla läsnä toisen viranomaisen suorittamissa tuenhakijoihin tai -sääntöihin kohdistuvissa tarkastuksissa ja seurata niiden suorittamista.

Valvontaviranomaisella on tarvittaessa oikeus saada virka-apua tarkastuksen suorittamisessa siten kuin poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:ssä säädetään.

26§

Ehdollisuutta koskevat erityiset säännökset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo luonnonsuojelulain (1096/1996) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) noudattamista siltä osin kuin on kyse ehdollisuuden ympäristöön liittyvien lakisääteisten hoitovaatimusten noudattamisen sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja aluehallintovirasto valvovat elintarvikelain (297/2021), eläintävelvoitelain (76/2021), eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014), rehulain (1263/2020), kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) ja eläinsuojelulain (247/1996) soveltamisalaan kuuluvien vaatimusten noudattamista siltä osin kuin on kyse muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen ehdollisuuden vaatimusten noudattamisen valvonnasta. Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, valvonnassa noudatetaan mainittujen lakien sekä eläinlääkintähuoltolain (765/2009) säännöksiä valvonnasta ja valvontaviranomaisista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii ehdollisuuden valvontaseuraamusten yhteensovittajana.

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnan suorittaa Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto, joka toimii myös ehdollisuuden valvontaseuraamusten yhteensovittajana.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä lakisääteisten hoitovaatimusten sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa horisontaalasetusta ja laadunarviointiasetusta tarkentavia säännöksiä valvonnasta ja valvonnassa noudatettavasta menettelystä sekä 1 ja 2 momentissa mainituissa laeissa tarkoitettujen valvonnan kohteista.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

27 §

Viranomaisen tiedon- ja avunsaantioikeus

Viranomaisella on oikeus saada tuenhakijalta tai tämän edustajalta valvonnan suorittamiseksi tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Asiakirjoilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tai muulla tavalla luotua tai säilytettyä aineistoa. Viranomaisella on vastaava oikeus saada tietoja teurastamoilta, maataloustuotteiden jalostusta tai välittämistä harjoittavilta yrityksiltä, eläinjalostustoiminnasta annetun lain (319/2014) 3 §:ssä tarkoitetulta kantakirjaa pitävältä yhteisöltä ja paliskunnilta. Tuenhakijan sekä edellä tarkoitetun teurastamon ja maataloustuotteiden jalostusta tai välittämistä harjoittavan yrityksen on sallittava näytteiden ottaminen tarkastuksen edellyttämässä laajuudessa. Aineisto ja näytteet on luovutettava korvauksetta.

Tuenhakijan tai tämän edustajan on viranomaisen pyynnöstä annettava tarpeellinen apu valvonnan suorittamisessa.

28 §

Tarkastuksissa avustavat tahot

Tarkastuksessa voidaan käyttää apuna tilintarkastuslaissa (1141/2015) tarkoitettua tilintarkastajaa, jos tarkastuksen asianmukainen suorittaminen tätä edellyttää. Tilitarkastusyhteisön on nimittävä tarkastuksesta vastaava tilintarkastaja. Tarkastustehtävää suoritettaessa sovelletaan hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003), saamen kielilakia (1086/2003) sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999).

Tarkastustehtävää suorittavaan tilintarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Tarkastustehtävää suoritettaessa aiheutettuun vahinkoon sovelletaan, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään.

29 §

Valvonnasta ilmoittaminen

Paikan päällä tehtävästä valvonnasta voidaan ilmoittaa tuenhakijalle tai tämän edustajalle etukäteen, jollei se vaikuta valvonnan tarkoitukseen tai tehokkuuteen, seuraavasti:

- a) paikan päällä tehtävästä eläinvalvonnasta enintään 48 tuntia etukäteen;
- b) muusta paikan päällä tehtävästä valvonnasta enintään 14 vuorokautta etukäteen.

Ilma-aluksen käyttämisestä valvonnassa on ilmoitettava tuenhakijalle paikan päällä tehtävästä valvonnasta ilmoittamisen yhteydessä tai viimeistään valvontatilanteessa.

30 §

Valvonnassa noudatettava menettely

Valvontaa suorittavalla henkilöllä on oltava Ruokaviraston, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, aluehallintoviraston tai Ahvenanmaan valtionviraston antama virkakortti tai tarkas-

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

tusoikeuden osoittava asiakirja, joka on pyydettyessä esitettävä tuenhakijalle tai tämän edustajalle valvonnan yhteydessä.

Tuenhakijalle toimitetaan sähköisesti verkkopalvelussa valvonnan tulos, josta käy ilmi tehdyt havainnot. Tuenhakijalle varataan tilaisuus lisätä huomautuksensa valvonnan tulokseen verkkopalvelussa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin valvonnan tuloksessa esitettävistä seikoista.

7 luku

Tukien ja korvausten alentaminen ja seuraamukset

31 §

Hakemuksen myöhästymisseuraamukset

Jos horisontaaliasetuksen 65 artiklassa tarkoitettuun yhdennettyyn hallinto- ja valvontajärjestelmään kuuluvaa tukea koskeva hakemus jätetään myöhässä, myönnettävää tukea alennetaan yhdellä prosentilla jokaista myöhästynyttä työpäivää kohti. Myöhästymisseuraamuksia ei kuitenkaan sovelleta horisontaaliasetuksen 3 artiklassa tarkoitettussa tilanteessa. Tukea ei myönnetä, jos hakemus myöhästyy yli seitsemän kalenteripäivää.

Kansallisten tukien lain nojalla myönnettävien tukien myöhästymisseuraamuksista säädetään kansallisten tukien lain 17 §:ssä.

32 §

Tuen yleiset alentamisperusteet

Tukea ei myönnetä tai myönnettävää tukea vähennetään, jos tuenhakija ei täytä tukikelpoisuusehtoja, tuen myöntämisen edellytyksiä taikka muita tukeen liittyviä velvoitteita. Tukea ei myönnetä tai myönnettävää tukea vähennetään, jos tuenhakija ei ole noudattanut tukiehtoja tai jos tuenhakija ei täytä tuen myöntämisen edellytyksiä tai muita tukeen liittyviä velvoitteita. Tukea vähennetään myös, jos asianomaista tukea koskeva Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

Tukea ei myönnetä, jos tuensaaja estää kyseiseen tukeen tai tukitoimenpiteeseen liittyvän tarkastuksen, tarkastuskäynnin, hallinnollisen tarkastuskäynnin tai paikan päällä tehtävän valvonnan toteuttamisen kokonaan tai osittain. Ehdollisuuden valvonnan estäminen johtaa tuenhakijan ehdollisuuden soveltamisalaan kuuluvien tukihakemusten hylkäämiseen.

33 §

Vähennykset ja seuraamukset pinta-alaperusteisissa tuissa

Jos pinta-alaperusteisen tuen haettu pinta-ala on suurempi kuin paikan päällä tehdyssä valvonnassa, hallinnollisessa tarkastuksessa, pinta-alamonitoroinnissa tai muulla menetelmällä hyväksytty pinta-ala, myönnettävää tukea alennetaan kasvilajiryhmittäin siten, että alennus suurenee

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

haetun ja hyväksytyt pinta-alan suhteellisen erotuksen kasvaessa. Tukea voidaan alentaa, jos tuenhakija ei ole hakemuksessaan ilmoittanut kaikkea hallinnassaan olevan maatalousmaata.

Jos tuen saamisen muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja pinta-alaan liittyviä ehtoja ei ole noudatettu, tuen alennus suurenee laiminlyönnin vakavuuden, laajuuden, pysyvyyden ja toistuvuuden perusteella. Jos kyse on vakavasta tuen ehdon laiminlyönnistä, kyseisen tukitoimenpiteen tuki evätään hakuvuodelta ja sitä seuraavalta vuodelta.

Kansallisten tukien lain nojalla myönnettävien pinta-alaperusteisten tukien valvontaseurauksista säädetään kansallisten tukien lain 18 ja 19 §:ssä.

Jos pinta-alan perusteella maksettavaa tukea vähennetään tuenhakijan tukihakemuksessa hake-
man ja lohkon uusimman digitoidun pinta-alan välisen eron perusteella, tuen vähennys voidaan tehdä ilman erillistä selvitystä, jos pinta-alaerosta johtuen tukea vähennetään ilman seuraamusta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pinta-alaperusteisten tukien alentamisperusteista, vähennysten ja seuraamusten laskennasta, kasvilajiryhmistä, pinta-alojen osalta sovellettavasta seuraamusasteikosta sekä tukiehtovähennyksistä ja –seuraamuksista.

34 §

Vähennykset ja seuraamukset eläinperusteisissa tuissa

Jos hallinnollisessa tarkastuksessa tai valvonnassa paikan päällä todetaan, että tilalla on tukea koskevassa hakemuksessa haettua vähemmän tukikelpoisia eläimiä tai eläinyksiköitä, myönnettävää tukea alennetaan eläinryhmittäin haetun ja valvonnassa todetun eläinmäärän erotuksen perusteella siten, että alennus suurenee haetun ja todetun eläinmäärän suhteellisen erotuksen kasvaessa.

Jos tuen saamisen muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja eläinmäärään liittyviä ehtoja ei ole noudatettu, tuen alennus suurenee laiminlyönnin vakavuuden, laajuuden, pysyvyyden ja toistuvuuden perusteella. Jos kyse on vakavasta tuen ehdon laiminlyönnistä, kyseisen tukitoimenpiteen tuki evätään hakuvuodelta ja sitä seuraavalta vuodelta.

Kansallisten tukien lain nojalla myönnettävien eläinperusteisten tukien valvontaseuraamuksista säädetään kansallisten tukien lain 20 §:ssä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä eläinperusteisten tukien alentamisperusteista, vähennysten ja seuraamusten laskennasta, eläinryhmistä, eläinmäärän osalta sovellettavasta seuraamusasteikosta sekä tukiehtovähennyksistä ja –seuraamuksista.

35 §

Seuraamukset ehdollisuuden vaatimusten noudattamisen laiminlyönneistä

Ehdollisuuden vaatimusten noudattamisen laiminlyönneistä aiheutuvat seuraamukset määrätään siten kuin horisontaaliasetuksen 85 artiklassa ja laadunarviointiasetuksen III luvussa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin seuraamusten määrittämisestä ja seuraamusten laskemisesta Euroopan unionin lainsäädännön asettamissa rajoissa.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

36 §

Tuen epääminen eläintenpitokieltoilanteissa

Jos viljelijä tai tämän kanssa yritystoimintaa harjoittava perheenjäsen on määrätty rikoslain (39/1889) 17 luvun 23 §:n mukaiseen eläintenpitokieltoon, joka perustuu osittain tai kokonaan rikoslain 17 luvun 14, 14 a tai 15 §:n mukaiseen rikokseen, tai eläinsuojelulain 54 §:n mukaiseen tai Ahvenanmaan maakunnan vastaavan lainsäädännön mukaiseen rikkomukseen, eläintenpitoon perustuvaa tukea tai korvausta ei myönnetä eikä makseta sen eläinlajin osalta, johon kielto kohdistuu, niiltä tukivuosilta eikä niiltä sitoumus- tai sopimusvuosilta, joiden aikana eläintenpitokieltoon johtanut rikos tai rikkomus on tehty. Tässä pykälässä perheenjäsenellä tarkoitetaan viljelijän puolisoa eli aviopuolisoa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä, tuloverolain (1535/1992) 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuja henkilöitä sekä henkilöä, joka elää vakituisesti viljelijän taloudessa ja on tälle tai tämän puolisolle sukua suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa taikka on edellä tarkoitettun henkilön puoliso.

Sellaiselle viljelijälle tai tämän kanssa yritystoimintaa harjoittavalle perheenjäsenelle, joka on määrätty eläintenpitokieltoon, eläinten pitoon perustuvaa tukea tai korvausta ei myönnetä eikä makseta kiellon kohteena olevasta eläinlajista eläintenpitokieltoajalta, eikä tekovuoden ja lainvoimaisen tuomion antamisen väliseltä ajalta. Jo maksettu tuki tai korvaus tulee periä takaisin.

37 §

Vähennysten ja seuraamusten laskentajärjestys

Suorien viljelijätukien lain ja eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain nojalla myönnettävien tukien ja korvausten seuraamukset myönnettävän tuen määrään on laskettava seuraavassa järjestyksessä:

- 1) ensimmäisenä huomioidaan pinta-ala- tai eläinmäärävirheistä aiheutuvat vähennykset ja seuraamukset;
- 2) toisena huomioidaan tukiehtojen noudattamatta jättämisestä aiheutuvat vähennykset ja seuraamukset;
- 3) kolmantena huomioidaan hakemuksen myöhästymisestä aiheutuvat vähennykset ja seuraamukset;
- 4) neljäntenä huomioidaan maatalousmaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuva seuraamus;
- 5) viidentenä huomioidaan horisontaalasetuksen 17 artiklassa tarkoitettua rahoituskurista aiheutuvat vähennykset; ja
- 6) viimeisenä huomioidaan ehdollisuuden vaatimusten laiminlyönnistä aiheutuvat seuraamukset.

Vähennysten ja seuraamusten suuruutta laskettaessa seuraamus lasketaan aiemmin 1 momentissa tarkoitettussa laskentajärjestyksessä tehdyn vähennyksen jälkeen jäljelle jääneestä summasta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä seuraamusten tarkemmasta laskemisjärjestyksestä.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

38 §

Vähennykset ja seuraamukset tietyissä tukimuodoissa

Jos hallinnollisessa tarkastuskäynnissä tai paikan päällä tehtävässä valvonnassa havaitaan, ettei eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 9 §:ssä tarkoitettua ei-tuotannollista investointia ei ole toteutettu ei-tuotannollisen investoinnin sopimuksen mukaisesti tai tuenhakija on ilmoittanut korvaukseen oikeuttamattomia kustannuksia, korvausta ei makseta tai sitä vähennetään koko sopimusajalta tai sen osalta ottaen huomioon laiminlyönnin vakavuus, laajuus, pysyvyys ja toistuvuus.

Jos eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua alkuperäiskasvien varmuuskokoelmien ylläpitoa koskevan ympäristösopimuksen tai alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskevan ympäristösopimuksen perusteella korvausta hakevan hakemuksessaan esittämä kustannus ei täytä korvauksen maksamiselle asetettuja edellytyksiä, kustannusta ei korvata kokonaan tai osittain tai jo maksettu korvaus peritään takaisin. Jos eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskevan ympäristösopimuksen paikan päällä tehtävässä valvonnassa havaitaan sopimusehtojen laiminlyönti, korvausta vähennetään tai se jätetään maksamatta laiminlyönnin vakavuuden, laajuuden, pysyvyyden ja toistuvuuden perusteella.

Jos tuensaaja on jättänyt noudattamatta julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä, seuraamukset määrätään horisontaalasetuksen 61 artiklan mukaisesti.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvausten alentamisperusteista sekä vähennysten ja seuraamusten laskennasta.

39 §

Poikkeukset seuraamusten määrittämisestä

Seuraamuksia ei määrätä horisontaalasetuksen 59 artiklan 5 kohdan toisen alakohdan a, b ja c kohdassa ja horisontaalasetuksen 84 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetuissa tilanteissa eikä muissa niihin verrattavissa olevissa tilanteissa.

Seuraamusta tukeen tai korvaukseen ei myöskään määrätä, jos hakija on korjannut tilanteen 20 tai 21 §:ssä tarkoitettua korjauskehotuksen johdosta kaikilta osin tai toimittanut riittävän selvityksen tukiehtojen noudattamisesta.

40 §

Muu sovellettava lainsäädäntö

Euroopan unionin kokonaan tai osittain rahoittamiin tukiin sekä ehdollisuuteen liittyvistä virheistä aiheutuviin vähennyksissä ja seuraamuksissa sovelletaan lisäksi mitä Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY, Euratom) N:o 2988/95 sekä mitä yleisessä varainhoitoasetuksessa säädetään.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

8 luku

Tuen takaisinperintä

41 §

Tuen takaisinperintä

Virheellisesti tai perusteetta maksettu tuki on perittävä takaisin, jos:

- 1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;
- 2) tuen ehtoja ei ole noudatettu;
- 3) tuensaaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;
- 4) tuensaaja estää tarkastuksen toteuttamisen;
- 5) asianomaista tukea koskeva Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

Jos tuki on myönnetty yhteisesti useammalle tuensaajalle, kaikki tuensaajat vastaavat yhteisvastuullisesti takaisinperittävän tuen maksamisesta. Takaisinperinnästä luovutaan, jos takaisinperittävä määrä on enintään 100 euroa ilman korkoja tuensaajaa ja myönnettyä yksittäistä tukea kohden, jollei 1 tai 3 momentista muuta johdu.

Euroopan unionin kokonaan tai osittain rahoittaman tuen takaisinperinnästä ja takaisinperittävän määrän laskemisesta säädetään lisäksi horisontaalasetuksessa, varainhoitoasetuksessa, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY, Euroatom) No 2988/95 ja yleisessä varainhoitoasetuksessa.

42 §

Takaisinperittäväälle määrälle suoritettava viivästyskorko

Takaisinperittäväälle määrälle on suoritettava korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua vuotuista viivästyskorkoa. Korko lasketaan sen ajan perusteella, joka alkaa 60 päivää takaisinperintäpäättökseen tekemisajankohdasta ja päättyy saatavan suorittamisajankohtaan tai, jos saatava vähennetään myöhemmin maksettavasta erästä, vähennyksen tekemisajankohtaan.

43 §

Takaisinperinnästä luopuminen

Virheellisesti tai perusteetta maksetun tuen tai sille suoritettavan koron takaisinperinnästä voidaan kokonaan tai osittain luopua, jos takaisinperinnän suorittaminen täysimääräisesti olisi tuensaajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena katsoen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan unionin osaksi tai kokonaan rahoittamia taikka kokonaan kansallisesti rahoitettuja tukia koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä tätä edellytetään.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

44 §

Takaisinperinnän suorittaminen

Tuen takaisinperinnästä päättää tuen myöntänyt viranomainen. Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun viranomainen sai tiedon takaisinperinnän perusteesta, ja kymmenen vuoden kuluessa tuen tai sen viimeisen erän maksamisesta.

Ruokavirasto vastaa takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanosta. Takaisinperittävä määrä korkoineen voidaan periä siten, että se vähennetään samalle tuensaajalle maksettavasta muusta tässä laissa tarkoitetusta tuesta tai korvauksesta.

Takaisinperintäpäätös voidaan panna täytäntöön ulosottoimin sen jälkeen, kun päätös on saanut lainvoiman. Takaisinperintäsaatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua sitä seuranneen vuoden alusta, jona takaisinperintäpäätös on saanut lainvoiman. Muutoin päätöksen täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

9 luku

Maatilojen neuvontapalveluiden toimeenpano

45 §

Maatilojen neuvontapalvelut

Suunnitelma-asetuksen 15 artiklassa ja 78 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua maatilojen neuvontapalvelua antavat Ruokaviraston hyväksymät neuvojat.

46 §

Neuvojien hyväksymisen edellytykset ja hyväksyminen

Neuvojalla tulee olla neuvontatehtävän laatuun ja laajuuteen nähden riittävä asiantuntemus. Neuvojalla tulee lisäksi olla neuvottavan asiakokonaisuuden alaan soveltuva vähintään toisen asteen koulutus ja soveltuva neuvontakokemus. Neuvojan tai, jos neuvoja on toisen palveluksessa, tämän työnantajan tulee olla merkitty arvonlisäverolain (1501/1993) 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin.

Neuvojat hyväksytään noudattaen, mitä suunnitelma-asetuksen 15 artiklassa säädetään. Hyväksymisen edellytyksenä on, että neuvoja täyttää 1 momentissa tarkoitetut edellytykset. Neuvojat hyväksytään määräajaksi, joka päättyy Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman vuosille 2023–2027 voimassaolon päättyessä.

Neuvojan tulee ylläpitää ja kehittää maatilojen neuvontapalveluiden edellyttämää ammattitaitoa. Neuvojan tulee ilmoittaa Ruokavirastolle sellaisista merkittävistä olosuhteiden muutoksista, jotka voivat vaikuttaa hyväksymisen edellytysten täyttymiseen.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

47 §

Hyväksynnän peruuttaminen

Ruokavirasto voi peruuttaa neuvojan hyväksymisen, jollei neuvoja täytä hyväksymisen edellytyksiä tai jollei tämän muutoin voida katsoa olevan soveltuva tehtäväänsä virheellisen menettelynsä tai laiminlyöntinsä vakavuuden tai toistuvuuden vuoksi. Ruokaviraston on ennen hyväksymisen peruuttamista annettava neuvojalle kirjallinen huomautus sekä kuultava tätä.

48 §

Neuvontatehtävän hoitaminen

Neuvontatehtävää hoitavat henkilöt toimivat virkavastuulla. Lisäksi neuvontatehtävän hoitamiseen sovelletaan hallintolain, kielilain, saamen kielilain sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain säännöksiä. Tehtävää hoidettaessa aiheutetun vahingon korvaamisesta sovelletaan, mitä vahingonkorvauslaissa säädetään.

10 luku

Erinäiset säännökset

49 §

Maitorekisteri

Maidontuotannon perusteella myönnettävän tuen suunnittelua, hallinnointia, myöntämistä ja valvontaa varten pidetään maitorekisteriä. Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia.

Maitorekisteriin voidaan merkitä seuraavat tiedot:

- 1) maitoa tuottavan tilan yksilöintitiedot;
- 2) maitoa tuottavan tilan haltija ja omistaja, yhteystiedot, henkilötunnus tai yrityksen tunnistetiedot;
- 3) tuotetun ja keräilyyn markkinointiin ostetun ja hyväksytyyn maidon litramäärä;
- 4) maidon rasvapitoisuus;
- 5) maidon tuotantoajankohta;
- 6) meijerin yhteystiedot ja maidon meijeriin toimittamisen ajankohta;
- 7) kuluttajille suoraan myydyin maidon litramäärä.

Rekisteriin voidaan lisäksi merkitä muita tietoja, jos kansallinen tai Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää ja tiedot ovat välttämättömiä maitorekisterin hallinnoinnin kannalta. Meijerin tulee toimittaa kuukausittain maitorekisteriin tuottajakohtaiset tiedot maitoa tuottavan tilan meijeriin toimittamasta maidosta.

Rekisteröityminen maitorekisteriin on maksutonta.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista annetussa laissa tarkoitetulla todentamisviranomaisella, Ruokavirastolla, elinkeino-

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

liikenne- ja ympäristökeskuksilla, aluehallintovirastoilla, Ahvenanmaan valtionvirastolla sekä kuntien viranomaisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maitorekisteristä niille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarvittavat tiedot.

50 §

Tietojen antaminen seuranta varten

Ruokavirastolla, Ahvenanmaan valtionvirastolla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä kunnalla on oikeus saada tuensaajalta suunnitelma-asetuksen 7 artiklassa ja liitteessä I tarkoitettujen tukien seuranta ja vaikuttavuuden arviointia varten tarpeelliset selvitykset ja seuranta-tiedot.

Ruokavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä selvitysten ja seurantatietojen sisällöstä.

51 §

Päätöksen maksullisuus ja tiedoksianto

Tässä laissa tarkoitettua tukea koskeva päätös on hakijalle tai tuensaajalle maksuton. Oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä peritään kuitenkin maksu valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan.

Tässä laissa tarkoitettu päätös voidaan antaa tiedoksi siten kuin hallintolain 59 §:ssä tai sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetään.

52 §

Ahvenanmaan maakunnan kunnille suoritettava korvaus

Tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisesta suoritetaan Ahvenanmaan maakunnan kunnille korvausta tukihakemusten lukumäärän perusteella kuntien viranomaisten hoitaessa tässä laissa säädettyä tehtävää.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä Ahvenanmaan maakunnan kunnalle suoritettavan korvauksen perusteista ja korvauksen suuruudesta.

53 §

Viranomaisen oikeus tietojensaantiin

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ja muulla toimivaltaisella viranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada valtion ja kunnan viranomaiselta sekä julkista tehtävää hoitavalta taholta sellaisia tuenhakijaa tai tuensaajaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea tai korvausta tarkoitettun asian käsittelemiseksi.

Tässä laissa säädettyä tehtävää suorittavalla viranomaisella, toimielimellä ja henkilöllä on oikeus saada maksutta tehtävänsä hoitamiseksi tuenhakijaa, tuensaajaa ja tuen kohteena olevaa tuotantoa koskevat välttämättömät tiedot muilta viranomaisilta.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

Poiketen siitä, mitä ruokahallinnon tietovarannosta annetun lain 8 §:n 1 momentissa säädetään maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto saavat salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Euroopan unionin asianomaisille toimielimille muutoin salassa pidettävän, tämän lain toimeenpanossa saadun tiedon, joka on tarpeen valvottaessa, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

54 §

Muutoksenhaku

Kunnan viranomaisen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua 11 §:n mukaan toimivaltaiselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Jos vaatimus koskee Ahvenanmaan maakunnan kunnan päätöstä, oikaisuvaatimus tehdään Ahvenanmaan valtionvirastolle.

Ruokaviraston, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä Ahvenanmaan valtionviraston hallintopäätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Oikaisuvaatimukseen annettuun Ruokaviraston sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen haetaan muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Oikaisuvaatimukseen annettuun Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen, joka koskee porotalouden tuen myöntämistä tai takaisinperintää, haetaan muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Oikaisuvaatimukseen annettuun Ahvenanmaan valtionviraston päätökseen haetaan muutosta valittamalla Ahvenanmaan hallintotuomioistuimeen. Muilta osin muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

11 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

55 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan maatalouden tukien toimeenpanosta annettu laki (192/2013).

56 §

Siirtymäsäännökset

Maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain nojalla annetut valtioneuvoston ja maa- ja metsätalousministeriön asetukset sekä Ruokaviraston määräykset jäävät edelleen voimaan, kunnes toisin säädetään tai määrätään.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleisiin hakemuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat valvontatehtävät hoidetaan loppuun tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain nojalla tehty päätös neuvojaksi hyväksymisestä jää edelleen voimaan.

4.

Laki

maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) 2 §:n 4 ja 5 kohta, 9 §:n 4 momentti, 16 §:n 2 ja 4 momentti ja 26 §;

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 5 kohta laissa 1446/2006, 9 §:n 4 momentti, 16 §:n 2 momentti ja 26 § laissa 195/2013 sekä 16 §:n 4 momentti laissa 20/2011

muutetaan 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 3 ja 14 kohta, 3 §:n 5 momentti, 5 §, 9 §:n 1 momentti, 2 momentin 1 kohta ja 3 momentti, 10 §:n 2 momentin 1 kohta, 10 e §:n 1 momentti, 17 §:n 1–4 momentti ja 25 §;

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti laissa 1156/2016, 2 §:n 3 ja 14 kohta, 9 §:n 2 momentin 1 kohta, 10 §:n 2 momentin 1 kohta ja 17 §:n 4 momentti laissa 1357/2014, 3 §:n 5 momentti laissa 203/2018, 5 ja 25 § laissa 195/2013, 9 §:n 3 momentti ja 17 §:n 2 momentti laissa 1446/2006 ja 10 e §:n 1 momentti laissa 283/2008; sekä

lisätään lain 2 §:än uusi 13 kohta siitä lailla 1357/2014 kumotun 13 kohdan sijaan seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia ei sovelleta maa- ja puutarhataloudelle myönnettävään Euroopan unionin kokonaan rahoittamaan suoraan viljelijätukeen, maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999), maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007), porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011), kolttalain (253/1995), maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskautella 2023-2027 annetun lain (/) tai eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain (/) perusteella maksettaviin tukiin.

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *nuorella viljelijällä* Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain (/) 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua henkilöä;

13) *maatalousmaalla* Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 2 §:n 10 kohdassa tarkoitettua maatalousmaata

14) *maataloustoiminnalla* maatilalla tapahtuvaa maatalous-, puutarha- ja energiakasvien viljelyä, kotieläintuotteiden tuotantoa, tuotantoeläinten pitoa, hevostaloutta, porotaloutta, mehiläistaloutta, kesannointia sekä jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 4 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua toimintaa.

3 §

Hakijat

Nuorille viljelijöille tarkoitettuja tukia voidaan myöntää luonnollisille henkilöille tai näiden muodostamille ryhmille. Tukea myönnetään viideltä tukivuodelta edellyttäen, että nuoren viljelijän tukea koskeva hakemus on jätetty viiden vuoden kuluessa tilanpidon aloittamisesta. Jos hakijana on yhteisö, määräysvallan yhteisössä tulee olla yhdellä tai useammalla nuorella viljelijällä. Muille ryhmille tukea voidaan myöntää vain, jos kaikki viljelijät, jäsenet tai osakkaat ovat nuoria viljelijöitä.

5 §

Muiden säännösten soveltaminen

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, tuen myöntämisessä, maksamisessa, takaisinperinnässä, oikaisussa, valvonnassa ja muutoksenhaussa noudatetaan tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annettua lakia (/).

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

9 §

Kasvintuotannon tuet

Kasvintuotannon tuet määräytyvät viljeltävän kasvin viljelyalan tai tuotantomäärän perusteella. Tukimuoto ja yksikkötuen taso määräytyvät sen mukaan, millä tukialueella maatalousmaa sijaitsee.

Kasvintuotannon tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) hakijalla on hallinnassaan vähintään viisi hehtaaria maatalousmaata tai, jos kyseessä on puutarhakasvien kasvikohtainen tuki, vähintään yksi hehtaari puutarhakasvien viljelyssä olevaa maatalousmaata, ja ala ilmoitetaan kyseisen tukivuoden tukihakemuksessa;

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tukikelpoisista kasveista, tukimuodoista ja tukityypeistä, joissa on noudatettava 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja ympäristöehtoja, näiden ehtojen sisällöstä sekä muista tuen ehdoista ja määräytymisperusteista. Valtioneuvoston asetuksella säädetään lisäksi maatalousmaan tarkemmasta määritelmästä, perus- ja kasvulohkojen määrittelystä ja minimikoosta, hallinta-ajasta, paikkakunnan tuotanto-olosuhteiden mukaisesta viljelytavasta sekä kesannon ja muun viljelemättömän pellon hoitovaatimuksista.

10 §

Kotieläintalouden tuet

Kotieläintalouden tukien myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) hakijalla on hallinnassaan vähintään viisi hehtaaria maatalousmaata, ja ala ilmoitetaan kyseisen tukivuoden tukihakemuksessa; sekä

10 e §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen myöntäminen

Tuotannosta irrotettu sika- ja siipikarjatalouden tuki myönnetään vahvistetun sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän perusteella. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijan maatalon eläinyksikkötiheys on tukivuonna vähintään 0,35 sika- ja siipikarjatalouden eläinyksikköä maatalousmaahehtaaria kohti ja että hakijalla on hallinnassaan vähintään viisi kyseisen tukivuoden tukihakemuksessa ilmoitettua hehtaaria. Jos eläinyksikkötiheys on tuen määräytymisajankohtana tulipalon, eläintaudin tai muun vastaavan hakijasta riippumattoman syyn takia tilapäisesti pienempi kuin eläinyksikkötiheyden vähimmäismäärä, tuki voidaan kyseiseltä tukivuodelta myöntää viitemäärän perusteella. Jos hakijalle on myönnetty 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu poikkeus vuodelta 2007 tai kyseessä on 10 §:n 3 momentissa tarkoitettu tilanne vuonna 2007, käytetään tuen myöntämisen edellytyksiä arvioitaessa laskennallisena maatalousmaan alana viittä hehtaaria. Eläintiheyttä laskettaessa voidaan ottaa huomioon yhteisömuotoisessa yrityksessä määräysvaltaa käyttävän hakijan hallinnassa oleva maatalousmaan ala tai hallinnassa olevat tukikelpoiset

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

eläimet. Valtioneuvoston asetuksella säädetään, minkä päivän tilanteen mukaan edellä tarkoitettu ala määräytyy.

---

17 §

Myöhästymisseuraamukset

Jos kasvintuotannon tukia ja kasvihuonetuotannolle, puutarhatuotteiden varastoinnille ja metsämarjojen ja -sienten varastoinnille myönnettäviä tukia koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tukea alennetaan yhdellä prosentilla jokaista myöhästynyttä työpäivää kohti. Tukea ei myönnetä, jos hakemus myöhästyy yli seitsemän kalenteripäivää.

Jos puutarhatuotteiden varastoinnille myönnettävässä tuessa varastomääriä koskeva ilmoitus tehdään myöhästyneenä, alennetaan kyseisen ilmoituksen osalta tuen myöntämisperusteena olevaa varastomäärää yhdellä prosentilla jokaista myöhästynyttä työpäivää kohti. Jos ilmoitus myöhästyy yli seitsemän kalenteripäivää, katsotaan ilmoitusajankohtaa koskeva varastomäärä nollassi.

Jos kotieläintalouden tukea koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tuen myöntämisperusteena olevien eläinten lukumäärää alennetaan yhdellä prosentilla jokaista myöhästynyttä työpäivää kohti. Tukea ei myönnetä, jos hakemus myöhästyy yli seitsemän kalenteripäivää. Jos tuen ennakkoa koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tuen ennakkoa ei makseta.

Jos tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tukea koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tukea alennetaan yhdellä prosentilla jokaista myöhästynyttä työpäivää kohti. Tukea ei myönnetä, jos hakemus myöhästyy yli seitsemän kalenteripäivää. Jos tuen ennakkoa koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tuen ennakkoa ei makseta.

---

25 §

Hakemuksen muuttaminen tai peruuttaminen

Tämän lain 9 ja 10 §:ssä tarkoitettujen tukien tukea koskevan hakemuksen muuttamiseen ja peruuttamiseen sovelletaan, mitä toimeenpanolain 14 §:ssä säädetään.

Muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen tukien tukea koskevaa hakemusta tai ilmoitusta voidaan oma-aloitteisesti muuttaa tai se voidaan peruuttaa kokonaan tai osittain siten kuin toimeenpanolain 13 §:n 1–3 momentissa ja 14 §:n 3 momentissa säädetään. Jos valvonnasta on jo ilmoitettu hakijalle ja suoritetusta valvonnasta aiheutuu valvontaseuraamuksia, tukea koskevaa hakemusta tai ilmoitusta ei voida muuttaa tai peruuttaa.

Ruokavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 2 momentissa tarkoitetuista hakemuksen tai ilmoituksen muuttamisen tai peruuttamisen määräajoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2022 vp

Helsingissä 11.11.2022

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Anne Kalmari kesk
varapuheenjohtaja Ritva Elomaa ps
jäsen Markku Eestilä kok
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Satu Hassi vihr
jäsen Mikko Lundén ps
jäsen Anders Norrback r (osittain)
jäsen Raimo Piirainen sd
jäsen Jenni Pitko vihr
jäsen Juha Pylväs kesk
varajäsen Tiina Elo vihr
varajäsen Janne Sankelo kok
varajäsen Mikko Savola kesk (osittain)
varajäsen Katja Taimela sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Susanna Paakkola